

Retningslinjer

Til forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede
av 18. mars 2016 nr. 264

Innholdsfortegnelse

1. Retningslinjer til forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede	6
1.1 Generelt om retningslinjene	6
1.1.1 Innledning	6
1.1.2 Tidligere forskrift og endringer i ny forskrift	6
1.1.3 Regelverket	7
2. Forskriftens formål – § 1	7
2.1 Ordlyd	7
2.2 Nærmere om formålet	7
2.2.1 Særskilt gode til en begrenset gruppe	7
3. Vilkår for parkering og rettigheter – § 2	8
3.1 Ordlyd	8
3.2 Generelt om rettighetene	8
3.2.1 Innledning og bakgrunn	8
3.3 Reserverte plasser for forflytningshemmede (bokstav a)	9
3.3.1 Offentlige trafikkskilt med underskilt	9
3.3.2 Antall plasser for forflytningshemmede	10
3.3.3 Utforming av og størrelse på parkeringsplassen	10
3.4 Betalingsfritak (bokstav b)	10
3.4.1 Nærmere om reglene for å parkere gratis	10
3.5 Tidsbegrenset parkering (bokstav c)	11
3.5.1 Dobbel parkeringstid	11
3.5.2 Forholdet til tidligere regulering	11
3.5.3 Makstid på reserverte plasser for forflytningshemmede	11
3.6 Boligsoneparkering (bokstav d)	12
3.6.1 Nærmere om fritak for betaling ved beboerparkering	12
3.7 Reservert plass for andre	12
3.7.1 Andre kjøretøy- og trafikantgrupper samt avgrensning mot trafikkreglene	12
4. Tildelingskriterier – § 3	13
4.1 Ordlyd	13
4.2 Generelt om tildelingskriteriene for passasjer og fører	13

4.2.1	Likebehandling og rettferdighet	13
4.3	Utsteder	14
4.3.1	Generelt om den utstedende myndighet.....	14
4.3.2	Søker bosatt i utlandet eller med behov i utlandet	14
4.3.3	Organisering av saksbehandlingen innad i kommunen.....	14
4.3.4	Interkommunalt- og vertskommunesamarbeid	15
4.4	Grunnvilkår for å få parkeringstillatelse	16
4.4.1	Kumulative vilkår	16
4.5	Vilkår 1: Forflytningshemming	16
4.5.1	Graden av nedsatt gangevne	16
4.5.2	Grunnlaget for forflytningshemmingen	16
4.5.3	Bruk av hjelpemidler og problemer med å bære	17
4.5.4	Midlertidig nedsatt forflytningsevne	18
4.5.5	Behov for å lukke kjøretøyets dør helt opp	18
4.5.6	Søknadsskjema og legeerklæring – gangevne	18
4.5.7	Supplerende medisinsk vurdering	19
4.6	Vilkår 2: Behov for parkeringslette – parkeringsbehovet	19
4.6.1	Generelt om vilkåret – behov	19
4.6.2	Behov ved ulike gjøremål.....	20
4.6.3	Søknadsskjema – behov.....	21
4.6.4	Innhenting av ytterligere informasjon.....	22
4.6.5	Parkeringsbehov i andre kommuner	22
4.6.6	Særlige tilfeller der parkeringsbehovet anses åpenbart	23
4.7	Søknad som fører.....	23
4.7.1	Generelt om vilkårene – fører	23
4.7.2	Førerkortets gyldighet	24
4.8	Søknad som passasjer.....	24
4.8.1	Generelt om vilkårene – passasjer	24
4.8.2	Passasjer i rullestol.....	25
4.8.3	Særlig om forflytningshemmet barn	25
4.8.4	Nærmere om vilkåret «regelmessig tilsyn»	25
4.9	Helhetsvurdering av søknaden – passasjer og fører	26
4.9.1	Særlig om vurdering av vilkårene for tildeling	26

4.9.2	Vilkårene må sees i sammenheng.....	26
4.9.3	Særlig om handlingsalternativer for passasjer	27
5.	Legeerklæring.....	28
5.1	Legeerklæringens form og innhold	28
5.1.1	Medisinsk grunnlag for søknaden.....	28
5.1.2	Legeerklæring ved ny søknad	29
5.1.3	Krav om annen dokumentasjon	29
6.	Parkeringsbeviset – § 4	30
6.1	Ordlyd.....	30
6.2	Parkeringstillatelsen innhold (personbevis)	30
6.2.1	Generelle krav til innholdet	30
6.2.2	Nærmere om utforming og plassering av informasjon.....	31
6.2.3	Påføring av informasjon på parkeringstillatelsen	33
6.3	Tillatelsens varighet	34
6.3.1	Varighet på personbevis	34
6.4	Plassering av tillatelsen ved parkering.....	34
6.4.1	Synlig for kontroll.....	34
6.5	Om duplikat av tillatelse.....	34
6.5.1	Det utstedes kun en tillatelse	34
6.6	Kostnader for utstedelse av parkeringstillatelse	35
6.6.1	Kostnadsfritt for innehaver	35
7.	Parkeringstillatelse utstedt til institusjon – § 5	35
7.1	Ordlyd.....	35
7.2	Vilkår for tildeling (institusjonsbevis)	36
7.2.1	Generelt om vilkårene for institusjonsbevis	36
7.2.2	Spesialinnredet motorvogn.....	36
7.2.3	Transport av forflytningshemmede.....	37
7.2.4	Disponering.....	37
7.2.5	Institusjon	37
7.3	Praktisk om institusjonsbevis	38
7.3.1	Utforming og plassering av informasjon.....	38
7.3.2	Utsteder/Utstedende myndighet – institusjon	39
7.3.3	Tillatelsens varighet og gyldighet.....	39

8.	Register over tillatelser (HC-registeret) – § 6.....	40
8.1	Ordlyd.....	40
8.1.1	Registerets innhold	40
8.1.2	Opprettelse og drift.....	41
8.1.3	Formål og bruk av registeret	41
9.	Utlending i Norge og kjøring i utlandet – § 7.....	41
9.1	Ordlyd.....	41
9.2	Utlending i Norge	41
9.2.1	Rettigheter og krav til parkeringstillatelse	41
9.3	Kjøring i utlandet	42
9.3.1	Bruk av norsk gyldig parkeringstillatelse i utlandet	42
10.	Tilbakekall – § 8.....	42
10.1	Ordlyd.....	42
10.2	Nærmere om tilbakekall	43
10.2.1	Kommunens skjønn.....	43
10.2.2	Plikt til å informere om endrede forhold.....	43
10.3	Tilbakekallets varighet	43
10.3.1	Tilbakekall ved misbruk.....	43
10.3.2	Tilbakekall ved endrede forhold	44
10.3.3	Avdekket avvik ved søkerens oppgitte forflytningsevne	44
10.3.4	Manglende etterkommelse av tilbakekall	44
10.3.5	Misbruk og politianmeldelse.....	45
11.	Overgangsbestemmelser – § 9.....	45
11.1	Ordlyd.....	45
11.2	Utdatert bestemmelse	45
12.	Dispensasjoner fra parkeringsforbud – § 10	45
12.1	Ordlyd.....	45
12.1.1	Dispensasjonens stedlige virkeområde.....	46
13.	Ikrafttredelse – § 11.....	46
13.1	Ordlyd.....	46
14.	Nærmere om saksbehandling og klageinstans	46
14.1	Kommunens saksbehandling.....	46
14.1.1	Forsvarlig saksbehandling	46

14.1.2 Klageinstans	47
15. Informasjon om behandling av personopplysninger i kommunene og hos Statens vegvesen.....	47
15.1 Forholdet til personvernforordningen	47
15.2 Behandlingsgrunnlag – Formål	48
15.3 Ansvarsforhold – Behandlingsansvarlig– Databehandler.....	48
15.3.1 Ansvarsforhold	48
15.3.2 Databehandleravtaler	48
15.3.3 Tilgang til HC-registeret.....	49
15.3.4 Informasjon til den registrerte.....	49
15.3.5 Sletterutiner	50
15.3.6 Informasjonssikkerhet.....	50
16. Avsluttende bemerkning	50
16.1 Administrative og økonomiske konsekvenser	50
16.1.1 Kostnader for den enkelte kommune.....	50
17. VEDLEGG	52
17.1 Vedlegg 1 – Forslag til søknadsskjema for personlige søkere – med veiledning.....	52
17.1.1 Søknadsskjema person	52
17.1.2 Forslag til veiledning – personbevis.....	54
17.2 Vedlegg 2 – Forslag til søknad om parkeringstillatelse for institusjon – med veiledning.....	56
17.2.1 Søknadsskjema – institusjonsbevis	56
17.2.2 Forslag til veiledning – institusjonsbevis	57
17.3 Vedlegg 3 – Forslag til legeerklæringsskjema – med veiledning.....	58
17.3.1 Legeerklæring	58
17.3.2 Forslag til veiledning – legeerklæring	59
17.4 Vedlegg 4 – Informasjonsskriv ved tildelt tillatelse.....	62
17.4.1 Informasjonsskriv til søkere som innvilges parkeringstillatelse for forflytningshemmede	62

1. Retningslinjer til forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede

1.1 Generelt om retningslinjene

1.1.1 Innledning

Dette dokumentet er utgitt av Vegdirektoratet på bakgrunn av et samarbeid med representanter fra Norges parkeringsforening Norpark, Oslo kommune, Norsk Handikapforbund og Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon. Retningslinjene er utarbeidet i samråd med Samferdselsdepartementet, og inneholder retningslinjer og kommentarer til forskrift av 18. mars 2016 nr. 264 om parkeringstillatelse for forflytningshemmede. Dokumentet er ment som en støtte for de som skal arbeide med regelverket. Etter en kort innledning knyttes det blant annet kommentarer til de enkelte bestemmelser i forskriften.

Vedlagt følger også forslag til søknadsskjema med veiledning for både persontillatelse og institusjonstillatelse, forslag til skjema for legeerklæring med veiledning, samt et informasjonsskriv til søkere som innvilges parkeringstillatelse for forflytningshemmede.

Tildeling av parkeringstillatelse for forflytningshemmede er, og skal være, preget av at den enkelte sak avgjøres ved skjønn. Retningslinjene er ment å gi veiledende rammer for denne skønnsutøvelsen. Det understrekes at behandlingen av en søknad om parkeringstillatelse alltid skal innebære en totalvurdering av søkerens situasjon, og at det er forflytningshemmede med et reelt behov for parkeringslette som skal tildeles slik tillatelse.

Med forflytningshemmet menes i forskriften personer som ikke kan gå eller som har problemer med å bevege seg over noen lengde.

Det bemerkes at man i retningslinjene benytter henholdsvis både betegnelsen «bevis», «kort» og «tillatelse» om parkeringstillatelse for forflytningshemmede.

Både saksbehandlere, klageinstans og andre som behandler eller forbereder behandling av søknader om parkeringstillatelse for forflytningshemmede har plikt til å gjennomgå og gjøre seg kjent med disse retningslinjene.

1.1.2 Tidligere forskrift og endringer i ny forskrift

Någjeldende forskrift av 2016 erstatter forskrift om parkering for forflytningshemmede av 15.mars 1994 nr. 222. Mange av reglene i tidligere forskrift er videreført i gjeldende forskrift, men det er foretatt visse presiseringer av vilkår. I tillegg er det satt inn en formålsbestemmelse, gjeninnført muligheten for å tildele parkeringstillatelse til institusjoner samt gitt en hjemmel for et nytt nasjonalt register over alle parkeringstillatelser for forflytningshemmede. Det presiseres at rettstilstanden for så vidt er uendret og således legges også lang forvaltningspraksis på området til grunn for forståelsen av ordlyden.

Antallet søknader har økt de siste årene, og sykdomsbildet/diagnosene som er grunnlaget for søknadene kan sies å variere i større grad enn tidligere. Dette har igjen skapt enkelte utfordringer i kommunenes tildelingspraksis og et behov for klarere retningslinjer.

Parkeringstillatelse for forflytningshemmede gir praktiske og økonomiske fordeler for innehaverne. Det presiseres i forskriftens formålsbestemmelse at det kun er søkere med et reelt behov for parkeringslette som skal tildeles slik tillatelse. Forskriften slår med dette fast at ikke alle forflytningshemmede vil oppfylle vilkårene.

Det presiseres innledningsvis at det til enhver tid må tilstrebes en lik praksis ved tildeling av parkeringstillatelser i alle kommuner.

1.1.3 Regelverket

Den sentrale forskriften på området er forskrift 18. mars 2016 nr. 264 om parkeringstillatelse for forflytningshemmede (heretter forskriften): [Forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede – Lovdata](#)

Forskriften har hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 8, første ledd, bokstav f og l, samt annet ledd: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1965-06-18-4/KAPITTEL_2#KAPITTEL_2

Forskrift av 18. mars 2016 nr. 260 om vilkårsparkering for allmennheten og håndheving av private parkeringsreguleringer (parkeringsforskriften) inneholder også enkelte bestemmelser om parkering for forflytningshemmede: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-03-18-260?q=parkeringsforskrift>

2. Forskriftens formål – § 1

2.1 Ordlyd

§ 1 Formål

Formålet med denne forskriften er å gi forflytningshemmede med et reelt behov for parkeringslette et tilgjengelig parkeringstilbud.

2.2 Nærmere om formålet

2.2.1 Særskilt gode til en begrenset gruppe

Forskriften har som formål å sikre at det er de forflytningshemmede som har et reelt behov for parkeringslette som får tildelt parkeringstillatelse.

Parkeringstillatelse kan tildeles personer som ikke kan gå eller har store problemer med å bevege seg over noen lengde. Dette omfatter en begrenset gruppe, og det vil være opp til kommunene å sørge for en korrekt og fornuftig tildelingspraksis. En slik praksis vil igjen føre til at det gis et tilstrekkelig og godt parkeringstilbud til de forflytningshemmede som trenger det aller mest.

Kommunen må sørge for at det kun er søkere som oppfyller forskriftens vilkår som innvilges parkeringstillatelse. Det presiseres i den anledning at det ikke er en generell rett for alle

forflytningshemmede å få innvilget slik tillatelse. Parkeringstillatelsen ansees som en særskilt rettighet forbeholdt forflytningshemmede med et særlig og reelt behov for parkeringslette. Det presiseres også innledningsvis at parkeringstillatelsen ikke er ment som en økonomisk støtteordning.

3. Vilkår for parkering og rettigheter – § 2

3.1 Ordlyd

§ 2. Vilkår for parkering

Parkeringstillatelse for forflytningshemmede gir, i samband med transport av den som har fått tillatelsen, adgang til å parkere motorvogn i hele landet:

- a) på parkeringsplass reservert forflytningshemmede angitt ved offentlig trafikkskilt,*
- b) på avgiftsbelagt kommunal parkeringsplass uten at avgift betales,*
- c) på parkeringsplass med skiltet tidsbegrensning fra 30 minutter og oppover med inntil dobbel tid, med unntak av skiltet tidsbegrensning på særskilt avsatt plass for forflytningshemmede med parkeringstillatelse og*
- d) på steder der det er innført boligsoneparkering.*

Betalingsfritaket følger også av parkeringsforskriften § 33:

§ 33. Betalingsfritak for forflytningshemmede

Forflytningshemmede med parkeringstillatelse har betalingsfritak på avgiftsbelagte kommunale parkeringsplasser etter forskrift 18. mars 2016 nr. 264 om parkeringstillatelse for forflytningshemmede § 2 første ledd b). De har tilsvarende betalingsfritak på andre avgiftsbelagte vilkårsparkeingsplasser vist med skilt 552 som hovedskilt eller soneskilt. De har også betalingsfritak på andre avgiftsbelagte vilkårsparkeingsplasser, med mindre betalingsplikt er angitt på informasjonsskilt og eventuelt underskilt.

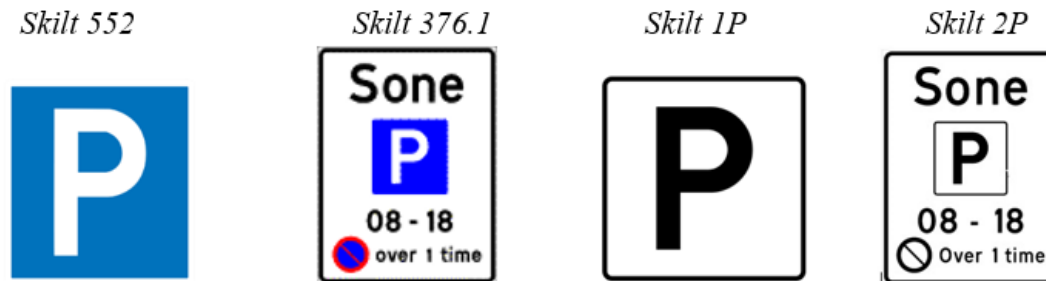
3.2 Generelt om rettighetene

3.2.1 Innledning og bakgrunn

Når det gjelder rettighetene og vilkår for parkering med parkeringstillatelse, er disse i stor grad de samme som i forskriften av 1994.

Ved ikrafttreddelsen av forskrift om private parkeringsreguleringer og vilkårsparkering (parkeringsforskriften) ble det imidlertid innført et nytt sett offentlige trafikkskilt som betegnes «*Vedlegg 1-skilt*». Vilårsparkeingsplasser på offentlig ferdselsåre skal fortsatt skiltes i henhold til skiltforskriften, mens andre vilårsparkeingsplasser som tilbys allmennheten skal benytte skilt som vist i Vedlegg-1. Dette innebærer i realiteten en utvidelse av de forflytningshemmedes rettigheter, idet rettighetene som fremgår av bokstav a og c også vil gjelde på områder som driftes av private virksomheter og reguleres med vedlegg-1 skilt.

Rettighetene som fremgår av forskriften vedrørende parkering gjelder i hovedsak alle steder som er skiltet med de overnevnte offentlige trafikkskilt. Se eksemplene nedenfor på hovedskilt 552 «*Parkering*» og skilt 376 «*Parkeringssone*» som er skiltforskriftskilt og skilt 1P «*Parkering*» og skilt 2P «*Parkeringssone*» som er vedlegg-1 skilt:

Parkeringstillatelsen gir innehaveren rett til å parkere motorvogn på plasser som er særlig reservert for forflytningshemmede.

I tillegg gir tillatelsen rett til gratis parkering på avgiftsbelagte kommunale parkeringsplasser samt på andre avgiftsbelagte vilkårsparkeringsplasser hvor det ikke særskilt er skiltet en betalingsplikt for forflytningshemmede, dette følger av parkeringsforskriften § 33.

Forflytningshemmede med parkeringstillatelse kan derfor ha som utgangspunkt at parkering er gratis, dersom betalingsplikten ikke er spesifikt skiltet. Det er virksomhetens ansvar å skilte/regulere dersom det skal tas betalt for parkering av forflytningshemmede.

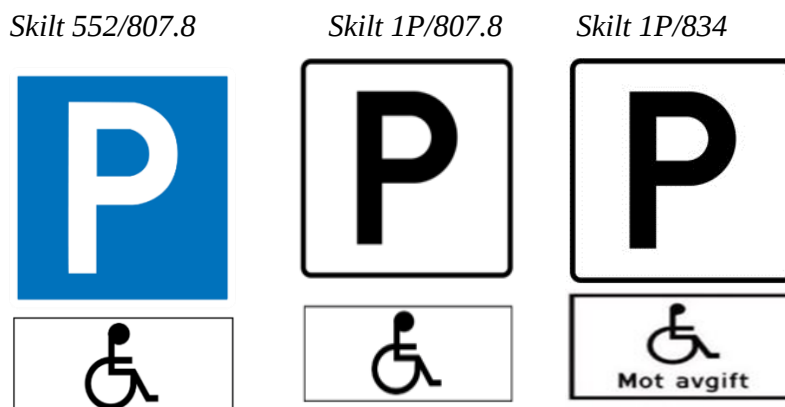
Rettighetene presenteres nærmere under, i punkt 3.3 til og med punkt 3.6.

3.3 Reserverte plasser for forflytningshemmede (bokstav a)

3.3.1 Offentlige trafikkskilt med underskilt

Tildelt parkeringstillatelse for forflytningshemmede gir som nevnt rett til å parkere på plasser som er særskilt reservert for denne gruppen.

Følgende offentlige skilter benyttes til reservasjon av plass for forflytningshemmede:

Underskilt er bare gyldig når det nyttes sammen med hovedskiltet.

På avgrensede områder regulert med skilt 1P, kan imidlertid underskilt også plasseres alene på plassen.

3.3.2 Antall plasser for forflytningshemmede

Det skal finnes et «*tilfredsstillende antall*» reserverte plasser for forflytningshemmede på alle områder som faller inn under parkeringsforskriftens virkeområde, jf. § 61. Kravet innebærer at det til enhver tid skal være en ledig plass for forflytningshemmede. En parkeringsvirksomhet har imidlertid ikke plikt til å avsette mer enn 4 % av oppstillingsplassene til forflytningshemmede. Se mer om dette i parkeringsforskriften § 61 og kommentarer til denne.

Det presiseres at antallet parkeringsplasser i kommunen ikke er en del av vurderingstemaet ved vurdering av en søknad om parkeringstillatelse. Alle søkere som oppfyller forskriftens kriterier for tildeling skal innvilges tillatelse, uavhengig av antallet reserverte parkeringsplasser for forflytningshemmede i kommunen.

3.3.3 Utforming av og størrelse på parkeringsplassen

Plassene skal i henhold til parkeringsforskriften § 63, første ledd, første punktum som hovedregel minimum ha en størrelse på 4,5 x 6 meter. Plassene kan også være bredere og/eller lengre. Plassene kan for øvrig være smalere eller kortere dersom virksomheten på annen måte sikrer god tilgjengelighet med side- eller bakmontert rullestolheis, jf. parkeringsforskriften § 63, første ledd, siste punktum. Dette kan være tilfellet for endeplasser på oppstillingsrekker der det er god plass utenfor rekkene eller ved å ha et skravert felt av tilstrekkelig størrelse mellom de reserverte plassene.

Tilgjengeligheten må imidlertid vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Langsgående oppstillingsplasser langs offentlig ferdselsåre kan imidlertid ha ordinær bredde, jf. parkeringsforskriften § 63, første ledd, andre punktum.

3.4 Betalingsfritak (bokstav b)

3.4.1 Nærmere om reglene for å parkere gratis

Betalingsfritaket i forskriftens § 2, bokstav b) må sees i sammenheng med parkeringsforskriften § 33.

På avgiftsbelagte kommunale parkeringsplasser skal det alltid være gratis for forflytningshemmede med gyldig parkeringstillatelse. Dette inkluderer også områder utenfor offentlig ferdselsåre som er skiltet med skiltforskriftskilt og de eventuelle kommunale områder som er skiltet med vedlegg 1-skilt.

Det grunnleggende kravet er at plassen må være kommunal for at betalingsfritaket skal inntre. Dette innbefatter alle de områder som både eies, leies og disponeres av kommunen

til benyttelse i det offentlig parkeringstilbudet. Områder der kommunen kun drifter et område på vegne av en annen oppdragsgiver, f.eks. et kjøpesenter, anses ikke som «avgiftsbelagt kommunal parkeringsplass».

Forflytningshemmede vil i alle tilfeller kunne forholde seg til skiltingen på stedet, da det som nevnt ovenfor skal fremgå særskilt dersom denne gruppen skal betale for parkeringen. På alle åpne anlegg som er skiltet med skiltforskriftskilt (normalt skilt 552 «*Parkering*», blå plate med hvit P eller soneskilt 376.1 «*Parkeringssone*») er det imidlertid alltid gratis å parkere.

Informasjon om betalingsplikten skal fremgå av informasjonsskilt som skal finnes på alle vilkårsparkeingsplasser, jf. parkeringsforskriften § 22. Denne informasjonen skal være leselig fra bilen, med mindre avgiftsplikten for forflytningshemmede også er skiltet ved innkjøring til området/gatestrekningens start. På plass reservert for forflytningshemmede skal det fremgå av underskiltet dersom forflytningshemmede skal betale avgift, jf. parkeringsforskriften vedlegg 1 punkt 3.3. Se mer om skilting på www.vegvesen.no.

3.5 Tidsbegrenset parkering (bokstav c)

3.5.1 Dobbel parkeringstid

Det følger av § 2, bokstav c) at forflytningshemmede kan parkere dobbel tid på steder regulert med makstid på 30 minutter eller mer. Dette innebærer at forflytningshemmede ikke kan overskride makstiden der denne er kortere enn 30 minutter.

Regelen er ment å gjelde på alle områder hvor det tilbys vilkårsparkering med makstid, både de som driftes av private parkeringsvirksomheter og kommunale områder.

Dette gjelder ikke dersom det er skiltet en særskilt makstid for forflytningshemmede, jf. parkeringsforskriften § 64. Se for øvrig punkt 3.5.3.

3.5.2 Forholdet til tidligere regulering

Retten til å parkere i dobbel tid som beskrevet over er en innsnevring av forflytningshemmedes rettigheter sammenlignet med forskriften fra 1994. Tidligere kunne de med slik parkeringsbevis stå parkert i ubegrenset tid på kommunale plasser.

Likevel har endringen også ført til at rettighetens omfang er utvidet, idet den også vil gjelde vilkårsparkeingsplasser som driftes av private parkeringsoperatører – såfremt ikke annet er skiltet.

3.5.3 Makstid på reserverte plasser for forflytningshemmede

Det kan, til tross for overnevnte regel om dobbelt tid, skiltes en særskilt makstid på oppstillingsplasser reservert for forflytningshemmede. Dette følger av parkeringsforskriften § 64 andre punktum. Slik makstid må følges som den står.

3.6 Boligsoneparkering (bokstav d)

3.6.1 Nærmere om fritak for betaling ved beboerparkering

Det fremgår av § 2, bokstav d) at forflytningshemmede med parkeringstillatelse gis rett til å parkere på steder der det er innført boligsone.

Selv om det ikke fremgår i bokstav d, så kan parkering skje gratis på slike steder, også om det tas betaling for ordinær boligsoneparkering i området. Dette fordi strekning eller plass for boligsoneparkering med betalingsplikt er å anse som en «*avgiftsbelagt kommunal parkeringsplass*» jf. § 2, bokstav b).

Retten til parkering i boligsone gjelder uavhengig av om innehaver av parkeringstillatelsen bor i det aktuelle området.

Parkeringstillatelse for forflytningshemmede er personlig, mens en beboerparkeringstillatelse er knyttet til et kjøretøy/kjennemerke. Dersom et kjøretøy som benyttes av en person med tillatelse for forflytningshemmede også benyttes av andre, må kjøretøyet i tillegg inneha beboertillatelse. Det er viktig å presisere at rettighetene som følger av tildelt parkeringstillatelse for forflytningshemmede også må anses personlige og følger kortinnehaver.

For ordens skyld bemerkes at private, reserverte områder for beboere i særskilt angitte borettslag, sameier eller andre nærmere angitte beboergrupper ikke er å anse som boligsone etter denne bestemmelsen. Forskriften gir derfor ingen særskilte rettigheter for forflytningshemmede med parkeringstillatelse på slike områder. Eventuelle rettigheter på slike områder bestemmes av det enkelte borettslag eller lignende. Likevel kan det nevnes at behov for parkeringslette ved bolig er en av de tingene man vektlegger ved tildeling av parkeringstillatelse for forflytningshemmede.

3.7 Reservert plass for andre

3.7.1 Andre kjøretøy- og trafikantgrupper samt avgrensning mot trafikkreglene

Rettighetene som følger av § 2 avgrenser mot andre vilkårsparkeingsplasser som ikke er spesifikt nevnt. Kortinnehaver har derfor ikke adgang til å parkere på plasser reservert for andre kjøretøy- og trafikantgrupper. Dette gjelder eksempelvis plasser reservert for ladbar motorvogn, ambassader, varebil, bildelingsordninger, taxi, buss med videre.

I tillegg bemerkes det at trafikkreglene og eventuelle regulerte stanseforbud naturligvis fortsatt må følges, til tross for at man er tildelt parkeringstillatelse for forflytningshemmede. Tillatelsen åpner ikke på noen måte for at man kan parkere ulovlig på eksempelvis fortau eller i kryss med den begrunnelsen at man er tildelt parkeringstillatelse for forflytningshemmede.

4. Tildelingskriterier – § 3

4.1 Ordlyd

§ 3. Vilkår for parkeringstillatelse

Bostedskommunen gir etter søknad parkeringstillatelse for forflytningshemmede til:

a) fører av motorvogn som har særlig behov for parkeringslettelser i samband med bosted, arbeid og/eller annen aktivitet fordi vedkommende ikke kan gå eller har store vansker med å bevege seg over noen lengde,

b) passasjer som regelmessig trenger hjelp av fører utenfor motorvognen og som har særlig behov for parkeringslettelser i samband med bosted, arbeid og/eller annen aktivitet fordi vedkommende ikke kan gå eller har store vansker med å bevege seg over noen lengde.

Søknad om parkeringstillatelse skal vedlegges legeattest. Kommunen kan innhente supplerende medisinsk vurdering.

Avslag på søknad om parkeringstillatelse kan påklages til kommunestyret eller særskilt klagenemnd oppnevnt av dette. Vegdirektoratet er likevel klageinstans når førsteinstansvedtak om avslag er truffet i kommunestyret.

Parkeringsbehov etter første ledd i annen kommune enn bostedskommunen kan bare vektlegges der det er innhentet uttalelse fra denne kommunen.

4.2 Generelt om tildelingskriteriene for passasjer og fører

4.2.1 Likebehandling og rettferdighet

Forskriften om parkering for forflytningshemmede er vedtatt for å sikre en mest mulig lik og rettferdig behandling av forflytningshemmede.

Det understrekes at forskriftens formål er at det er forflytningshemmede med et reelt behov for parkeringslette som skal tilgodesees gjennom ordningen og få bedret tilgang til parkering; ikke forflytningshemmede generelt. Det avgjørende for tildeling av parkeringstillatelse er alltid at kriteriene som stilles i forskriften er oppfylt av søkeren. Det presiseres at dette gjelder i hele landet, også i kommuner der det generelle parkeringstilbudet er godt.

Forskriften gjelder i alle landets kommuner, og lik praksis i alle kommuner skal tilstrebes.

4.3 Utsteder

4.3.1 Generelt om den utstedende myndighet

Utstedende myndighet er i henhold til forskriften bostedskommunen. Dette er uendret fra tidligere forskrift.

Begrepet må likevel ikke tolkes så snevert at det kun omfatter den kommune hvor søkeren er registrert i folkeregisteret. For studenter og lignende vil kommunen der vedkommende har annet midlertidig bosted også måtte kunne vurdere søknader. Bostedskommune vil derfor være den kommune hvor søkeren bor eller oppholder seg over noen tid. Det korrekte vil etter dette være at kommunen der vedkommende oppholder seg mest skal behandle søknaden.

I denne vurderingen vil det være naturlig å legge vekt på i hvilken kommune søkerens parkeringsbehov finnes. Hvis en søker imidlertid ikke kan dokumentere noen tilknytning til kommunen, må søknaden kunne avvises. Søkeren bør imidlertid gis veiledning med hensyn til å rette ny søknad til korrekt kommune; jf. forvaltningens veiledningsplikt.

I særlige tilfeller kan kommunen som har mottatt søknaden ta kontakt med den kommunen hvor det fremgår at brukeren er bosatt, og eventuelt oversende søknaden dit. Det må i så tilfelle foregå etter samtykke fra søkeren.

4.3.2 Søker bosatt i utlandet eller med behov i utlandet

Dersom søkeren er bosatt i utlandet skal vedkommende søke parkeringstillatelse i landet vedkommende er bosatt i. Dette følger naturlig av bestemmelsen om at det er bostedskommunen som skal behandle søknaden.

I vurderingen er det avgjørende hvor vedkommende rent faktisk er bosatt. Folkeregistrert adresse vil i denne sammenhengen være veiledende som et utgangspunkt, men også beskrivelse av behov i utlandet kan gi grunnlag for å innhente nærmere informasjon fra søkeren med hensyn til reelt bosted.

Dersom søkeren er folkeregistrert i Norge, men oppholder seg mye i utlandet, må det vurderes konkret hvor søkeren anses å være bosatt. Dersom vedkommende oppholder seg på fast tilholdssted i utlandet store deler av året, kan dette tale for at vedkommende anses å være bosatt i utlandet. Det motsatte kan være tilfellet dersom vedkommende oppholder seg på ulike steder i utlandet.

For øvrig vises det til at forskriften knyttes opp mot adgang til å parkere på ulike vilkår i «*hele landet*» jfr. § 2 første ledd. Det legges derfor til grunn at det i all hovedsak er de behov man har i Norge som kan gjøres gjeldende ved vurdering av tildeling.

4.3.3 Organisering av saksbehandlingen innad i kommunen

Forskriften fastsetter ikke hvem i kommunen som skal utstede tillatelsen. Dette kan kommunen organisere slik det passer. Den vanligste ordningen er at søknadene behandles av en saksbehandler, eventuelt med godkjenning av leder eller lignende.

Enkelte utstedende etater har opprettet et utvalg av representanter som kan behandle spesielt vanskelige saker i fellesskap, der søknaden ikke har et åpenbart utfall. Disse utvalgene kan eksempelvis bestå av kommunerepresentant fra utsteder, kommunelege og en representant for de forflytningshemmede. Dette kan eksempelvis være en representant fra Norges Handikapforbund, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon eller lignende. Forskriften hindrer ikke en slik ordning, men det kan anføres mot løsningen at den kan forsinke saksbehandlingen unødig.

Et annet alternativt er å opprette en mindre referansegruppe som kan bistå saksbehandler ved spesielt vanskelige saker.

Det må uansett kunne legges til grunn at den medisinske vurderingen som blir foretatt av legen ved inngitt legeerklæring er korrekt og at man kan hente inn ytterligere informasjon dersom dette er nødvendig for å klargjøre saken. Det er viktig å presisere at den faglige kompetansen for sykdomsbildet ligger hos legen og at saksbehandler skal foreta vurderingene ut ifra de opplysninger som oppgis i legeerklæring. Det er således ikke noe krav eller grunn til at saksbehandler skal ha medisinsk kompetanse. Videre må det også påpekes at søker til enhver tid vil ha rettsikkerheten trygget, ved at man kan klage på avgjørelsen fattet av førsteinstans og således få en ny vurdering. Retningslinjene vil gå nærmere inn på denne klageadgang og organisering under punkt 14.

4.3.4 Interkommunalt- og vertskommunesamarbeid

Forskriften er ikke til hinder for at kommuner som ønsker det kan inngå samarbeid. Dette kan gjøres ved å inngå interkommunalt samarbeid, jf. kommuneloven kap. 17.

Begrepet «*bostedskommunen*» sperrer ikke for slikt samarbeid. Dette er en mulighet det antas at flere kommuner vil kunne ha nytte av.

Det er en generell utfordring at en del kommuner ikke har håndhevingsmyndighet og dermed har en begrenset kompetanse på parkeringsrettområdet med tilhørende forskrifter. Videre kan det i enkelte mindre kommuner også oppleves som særlig belastende for saksbehandlere å behandle søknader fra personer man i større eller mindre grad kjenner.

Her vil man heller ikke ha samme mulighet til å overlate saksbehandlingen av enkeltsaker til en annen person i kommunen, da det gjerne er få saksbehandlere på området. I slike tilfeller vil det være både nyttig og anbefalt å inngå et samarbeid med en vertskommune.

Dersom man inngår slik samarbeid, skal vertskommunen overta alle ledd i saksbehandlingen, herunder også forestå organiseringen av behandling av eventuelle klager på avslag.

4.4 Grunnvilkår for å få parkeringstillatelse

4.4.1 Kumulative vilkår

Det følger av forskriftens § 3 at det er to grunnvilkår, som begge må være oppfylt, for at en fører eller passasjer skal kvalifisere til å få innvilget sin søknad om parkeringstillatelse for forflytningshemmede:

1. Søkeren kan ikke gå eller har store vansker med å bevege seg over noen lengde (forflytningshemming)
2. Søkeren må ha et særlig behov for parkeringslette

For passasjer gjelder et tilleggsvilkår om at passasjeren skal ha behov for regelmessig hjelp av fører utenfor motorvognen. I det videre vil vilkårene forklares ytterligere.

4.5 Vilkår 1: Forflytningshemming

4.5.1 Graden av nedsatt gangevne

Som forflytningshemmet regnes etter forskriften person som *«ikke kan gå eller har store vansker med å bevege seg over noen lengde»*.

Gangevnen knytter seg ikke til en eksakt lengde angitt i meter, men vil være en konkret vurdering sett i sammenheng med de faktiske behov for parkeringslette. Imidlertid er forskriftens ordlyd klar på at det kun kan være snakk om de som verken kan gå i det hele tatt eller bare kan forflytte seg særlig korte avstander, som kan ha rett på parkeringstillatelse. Det kan etter dette legges til grunn at gangevnen enten må være ikke-eksisterende eller særdeles liten.

Vurderingen henger sammen med behovet for enklere parkering for de som ikke kan forflytte seg fra de ordinære parkeringsplassene til den nødvendige destinasjonen (behovet).

Idet det skal foretas en konkret vurdering av gangevnen i hvert enkelt tilfelle, vil det ikke være riktig å fastsette en sjablonmessig metergrense. Eksempelvis kan det være at de ordinære parkeringsplassene hvor søker har behov ligger så tett opptil destinasjonen, at selv en forflytningsevne på under 100 meter vil være tilstrekkelig. Vedkommende vil da ikke ha behov for parkeringslette. Andre steder kan det vise seg umulig å komme frem til destinasjonen med den samme gangevnen dersom man må parkere på de ordinære plassene.

4.5.2 Grunnlaget for forflytningshemmingen

Diagnosene som ligger til grunn for søknad om parkeringstillatelse kan være sterkt varierende og det er viktig at man ikke tolker grunnlaget for forflytningshemmingen for snevert. På denne bakgrunn gis det naturlig nok i disse retningslinjene ingen uttømmende oversikt over diagnoser som er ment å falle innenfor eller utenfor forskriftens krav til forflytningshemming.

Det må alltid tas en **konkret helhetsvurdering** av i hvilken grad søkerens diagnose eller tilstand påvirker søkerens fysiske forflytningsevne. Dette vurderes av legen som fyller ut legeerklæringen og eventuelt ved en supplerende medisinsk vurdering som følger av § 3, andre ledd, andre punktum. Imidlertid innebærer formuleringen i forskriften at søkeren må ha særlig store bevegelsesvansker, noe som vanligvis innebærer diagnoser i bevegelsesapparatet.

Det foreligger likevel et visst handlingsrom ved tolkning av vilkåret, idet det er helt nødvendig at det er den **faktiske og reelle gangevnen** som vurderes i hver enkelt sak.

I tillegg til de diagnoser som konkret gjelder bevegelsesapparatet og som er kjernen for forskriftens tildelingsgruppe, søkes det også med bakgrunn i for eksempel psykiske lidelser eller utviklingsforstyrrelser. Det er i disse tilfellene ikke noe galt med bevegelsesapparatet som sådan, men tilstander som dette kan påvirke den faktiske gangevnen på en slik måte at forskriftens vilkår må ansees oppfylt.

Dersom den underliggende diagnose eller sykdom ikke er i bevegelsesapparatet, er det særlig viktig å tydeliggjøre hvordan og i hvilken grad diagnosen påvirker søkerens faktiske forflytningsevne.

Det presiseres at tilfeller hvor søker eksempelvis kun kan være ute i kort tid i ulike temperaturer, trenger å ha bilen i umiddelbar nærhet eller f.eks. et toalett i nærheten – normalt ikke oppfyller kravet til at det skal foreligge en forflytningshemming, med mindre dette i realiteten påvirker den faktiske og fysiske forflytningsevnen i vesentlig grad. Det samme vil gjelde psykiske diagnoser. Psykiske diagnoser kan imidlertid få betydning ved vurderingen om hvorvidt en passasjer trenger regelmessig hjelp utenfor motorvognen, se punkt 4.8.4.

Det bemerkes at det ikke er behovet for å nytte motorvogn, men behovet for parkeringslettelse som skal legges til grunn. Dette betyr igjen at det må foreligge en reell forflytningshemming og et behov for parkering.

Parkeringstillatelsen er ikke ment som noen økonomisk støtteordning. Det at det gis økonomiske fordeler (eksempelvis gratis parkering på offentlig avgiftsbelagte plasser og gratis passering i bomringer) til personer som har fått utstedt parkeringstillatelse, er forhold som ikke skal påvirke behandlingen av søknaden.

Søker som får støtte til kjøp av motorvogn via folketrygden, må vurderes på lik linje med dem som ikke får slik støtte, idet kriteriene for å få støtte til kjøp av motorvogn ikke er like som for tildeling av parkeringsbevis. En del av de som er tildelt slik støtte kan ha en forflytningsevne som ikke medfører problemer i forbindelse med parkering.

4.5.3 Bruk av hjelpemidler og problemer med å bære

Hos rullestolbrukere vil forflytningshemmingen være åpenbar. Det samme vil også kunne gjelde personer med så sterk forflytningsnedsettelse at de permanent er avhengige av hjelpemidler som krykker/rullator og lignende for å kunne forflytte seg over noen lengde.

Det er viktig å bemerke at bruk av hjelpemiddel som sådan, ikke i seg selv gjør at kriteriet om forflytningshemming er oppfylt. I noen tilfeller kan bruk av hjelpemiddel få motsatt resultat, slik at søkeren får en vesentlig bedre forflytningsevne enn uten slik hjelpemiddel og dermed ikke har behov for parkeringstillatelse.

Dersom søkeren ikke oppgir at hjelpemidler benyttes, kan kommunen be om en uttalelse fra søkerens lege om mulig hjelpemiddelbruk. I en slik henvendelse kan man be legen vurdere søkerens forflytningsevne med hjelpemidler. Videre kan man også etterspørre en forklaring på hvorfor hjelpemidler eventuelt ikke kan benyttes eller hvorfor hjelpemidler eventuelt ikke vil gi noen bedring i forflytningsevnen.

Problemer med å bære er et tilbakevendende argument for søkers forflytningshemming. Det presiseres at problemer med å bære ikke hører til de omstendigheter som i seg selv vil gi parkeringstillatelse, men kan være med i vurderingen. Dette bør i hovedsak kunne løses ved muligheten for av- og pålessing og ved å bruke egnet hjelpemiddel til å transportere med seg det man vanligvis ville båret, som f.eks. varer etter handling.

4.5.4 Midlertidig nedsatt forflytningsevne

Noen søkere vil midlertidig eller periodevis ha en så nedsatt forflytningsevne at de oppfyller kravene i forskriften. I slike tilfeller må det vurderes om forflytningshemmingen foreligger i så store deler av tiden at dette må anses som en tilnærmet permanent tilstand.

Dersom forflytningshemmingen foreligger bare deler av året, må det søkes om ny parkeringstillatelse for hver periode, for eksempel hvert år for den kommende vinteren. Se mer om dette under punkt 6.3.

4.5.5 Behov for å lukke kjøretøyets dør helt opp

Behov for å lukke kjøretøyets dør helt opp for å kunne komme ut av bilen gir i seg selv ikke rett til parkeringstillatelse. Dette behovet kan i mange tilfeller løses på andre måter, for eksempel ved å parkere på ytterste oppstillingsplass, eller ved bruk av dreieskive som hjelpemiddel for lettere å kunne komme ut av kjøretøyet.

Et slik behov vil imidlertid være en del av den konkrete helhetsvurderingen av søkerens forflytningsevne og behovet for parkeringstillatelse.

4.5.6 Søknadsskjema og legeerklæring – gangevne

Søkeren skal selv beskrive sin forflytningshemming i søknadsskjemaet og begrunne hvorfor man har behov for parkeringslettelse. Søknaden skal i tillegg være vedlagt en legeerklæring.

Legens oppgave er å foreta en medisinsk vurdering av pasientens forflytningsevne. Det kan være utfordrende for mange fastleger å skulle gi en slik vurdering på en nøytral måte. Det er derfor viktig å presisere at legen ikke blir bedt om å ha en mening om hvorvidt søkeren skal innvilges parkeringstillatelse eller ikke.

Det er videre viktig at det er legen som vurderer forflytningsevnen, og ikke pasienten selv – selv om vurderingen selvsagt må skje i samspill med pasienten. Legen blir i legeerklæringen

bedt om å bekrefte at det er foretatt en medisinsk vurdering av pasientens forflytningsevne, samt å vurdere hvordan denne er vurdert.

Vedlagt disse retningslinjene er forslag til søknadsskjema og legeerklæring samt veiledning til lege som skal fylle ut dette. Det oppfordres til å benytte skjemaet. Annet skjema kan naturligvis benyttes, men det må da ettersees at dette i det minste inneholder de samme opplysningene som fremkommer av de foreslåtte skjemaene. Dette for å sikre at man innhenter tilstrekkelig informasjon til å behandle søknaden i første omgang.

På søknadsskjemaet skal søkeren krysse av for samtykke til at kommunen innhenter ytterligere informasjon fra legen som har avgitt legeerklæringen. Dette må ikke forveksles med kommunens adgang til å innhente en supplerende medisinsk vurdering (punkt 4.5.7), som kommunen kan kreve at søkeren medvirker til. Du kan lese mer om legeerklæringen under punkt 5.

4.5.7 Supplerende medisinsk vurdering

I henhold til § 3, annet ledd, annet punktum kan kommunen innhente en «*supplerende medisinsk vurdering*». Med dette menes at kommunen kan kreve at søkeren møter til ny konsultasjon hos lege eller annet medisinsk personell, som eksempelvis fysioterapeut eller ergoterapeut, som kommunen har valgt. Dette kan være kommunelegen eller annen lege/medisinsk personell som kommunen finner det hensiktsmessig at foretar vurderingen.

Kommunen kan kreve at søkeren stiller til konsultasjon for supplerende medisinsk vurdering. Dersom søkeren ikke stiller til slik vurdering kan dette medføre at søknaden blir avslått.

Bestemmelsen sier ikke noe om kostnader knyttet til slik supplerende vurdering. Likevel skal en søknad om parkeringstillatelse for forflytningshemmede være kostnadsfritt for brukeren, og det er derfor kommunen som må bekoste en slik supplerende vurdering dersom de krever det.

Innhenting av supplerende medisinsk vurdering bør benyttes i tilfeller der legeerklæringen og informasjon gitt av søkeren selv eller av andre ikke er samsvarende, eller kommunen av andre årsaker har behov for en ny vurdering av søkerens forflytningsevne. Denne muligheten antas å kunne lette saksbehandlingen betraktelig i tvilstilfeller.

4.6 Vilkår 2: Behov for parkeringslette – parkeringsbehovet

4.6.1 Generelt om vilkåret – behov

Behovet for parkeringslette (parkeringsbehovet) skal beskrives i søknaden. Det fremgår av forskriften at det er et vilkår for å få parkeringstillatelse at søkeren har et behov for parkeringslette som følge av sin forflytningshemming. Det er derfor et vilkår at søkeren rent faktisk benytter parkeringsplasser som er åpne for allmenheten i forbindelse med sine ulike gjøremål. Forskriften beskriver at parkeringsbehovet må foreligge i forbindelse med bosted, arbeid eller andre aktiviteter.

Vurderingen av særlig behov for parkeringslettelse, skal gjøres på bakgrunn av de steder hvor vedkommende normalt parkerer. Dette medfører videre at det må kun være snakk om faktiske og reelle behov og ikke rent tenkte eller mulige fremtidige behov. Vurderingen må gjøres ut fra informasjon gitt i søknaden og eventuelt legeerklæringen, og skal være konkret for hver enkelt søknad. Dette betyr i praksis at søkeren må oppgi konkrete adresser for de steder vedkommende besøker.

4.6.2 Behov ved ulike gjøremål

Av forskriften fremkommer det at behovet for parkeringslette må foreligge i forbindelse med bosted, arbeid eller annen aktivitet. Kriteriene er likestilte og det er ikke anledning til å vekte disse ulikt. Det viktigste ved vurderingen er hvorvidt behovet for særskilt parkeringslette er reelt, jf. forskriften § 1. Et tenkt behov vil ikke kunne oppfylle vilkårene. Det er særdeles viktig at saksbehandler foretar helhetlige og skjønnsmessige vurderinger i hver enkelt sak, samtidig som man påser at forskriftens vilkår rent faktisk er oppfylt. Alle aktiviteter som oppgis skal vurderes med denne bakgrunn.

Søkerne vil ofte ha behov for parkeringslette ved flere typer steder og aktiviteter. Dette skal beskrives konkret av søkeren i søknadsskjemaet og behovet for parkeringslette må dokumenteres av søkeren. Dette for at saksbehandler skal kunne foreta en korrekt vurdering av hvorvidt vilkårene er oppfylt.

Dersom søker har et reelt, særlig parkeringsbehov ved bolig vil kriteriet normalt være oppfylt. Ved behov i forbindelse med arbeid vil det også normalt ansees oppfylt siden det anses som viktig at søkeren kan holde seg i jobb. Når det gjelder begrepet «annen aktivitet» er det ingen spesifikke aktiviteter som nevnes å falle inn under kategorien. Dette kan føre til noe usikkerhet blant saksbehandlerne ved vurdering av søknad om parkeringstillatelse. Tradisjonelt sett har «annen aktivitet» vært knyttet opp mot legebesøk, fysioterapi, fysisk opptrening, tannlege eller lignende helt nødvendige aktiviteter, og man mente at slike behov ble tillagt mer vekt enn andre, mer dagligdagse aktiviteter. Det er derfor viktig å understreke at slike aktiviteter ikke skal tillegges mer vekt enn andre, men inngå som en del av den totale vurderingen. Ved å ikke skille mellom typene av behov, kan man sikre at forflytningshemmede søkere med et særlig behov for parkeringslette er bedre rustet til å delta i samfunnet på lik linje med andre, uavhengig av aktivitet.

Sivilombudet har publisert en rekke uttalelser om reglene for parkeringstillatelser som underbygger denne forståelsen av forskriften.

I uttalelse av 17. oktober 2022 (2022/2142) og 29. mars 2023 (2022/4962) uttalte Sivilombudet følgende: «*Samtidig vil parkeringslettelse ofte kunne være avgjørende for deres muligheter til å få medisinsk behandling, foreta andre nødvendige ærender og til livsutfoldelse*».

Uttalelsene fra Sivilombudet viser at omfanget av aktiviteter også må vurderes opp mot hvor viktig det er for søkers livsutfoldelse å få parkeringslettelse i forbindelse med annen aktivitet som ikke er knyttet opp mot medisinske oppfølging.

Videre uttalte Sivilombudet at regelverket ikke gir anledning «*til å differensiere mellom behov knyttet til bosted og arbeid og andre aktiviteter på generelt grunnlag og heller ikke til å stille, som et selvstendig vilkår, at den enkelte aktivitet må ha en viss hyppighet eller regelmessighet*».

Sivilombudet uttalte videre at alle typer aktivitet skal tas med i vurderingen av om parkeringstillatelse skal innvilges, og at begrepet «annen aktivitet» må sees i sammenheng med begrepet «særlig behov». Sivilombudet påpekte at det må være et skjøn som legges til grunn, og at det forutsettes at kommunene foretar en helhetlig vurdering av søkerens behov.

Ombudet bemerket i begge uttalelsene at «*[o]rdningens formål er gi forflytningshemmede med reelle behov for parkeringslettelse et tilgjengelig parkeringstilbud, jf. forskriftens § 1. Dette skal i utgangspunktet være uavhengig av hva slags type aktiviteter behovet stammer fra, jf. forskriftens § 3.*»

Det er etter dette viktig at kommunen ved behandling av søknadene ikke setter en type behov foran en annen, men alltid tar utgangspunkt i søkerens reelle behov for særlig parkeringslettelse.

Som Sivilombudet påpeker, kan det heller ikke stilles som et selvstendig vilkår at den enkelte aktivitet har en viss hyppighet eller regelmessighet. Det understrekes likevel at det er søkerens reelle behov som må ligge til grunn for den helhetlige vurderingen og at det ikke kan innvilges parkeringstillatelse på bakgrunn av behov søkeren hevder muligens kan oppstå i løpet av en dag. Vurderingen skal foretas i lys av parkeringsforholdene på det aktuelle stedet hvor søkeren hevder å ha behov, graden av søkerens forflytningsevne og etter en helhetsvurdering om det faktisk vil avhjelpe søker med en parkeringstillatelse.

Ved stort behov over en kort periode, som eksempelvis ved en intensiv behandlingsperiode, skal kommunen vurdere å utstede parkeringstillatelse kun for den aktuelle perioden.

4.6.3 Søknadsskjema – behov

Det er til enhver tid den som søker som har ansvar for å dokumentere de behovene man hevder å ha for parkeringslette. I forslag til søknadsskjema er det derfor avsatt plass hvor søker kan og bør angi hvilke konkrete steder vedkommende har behov for parkeringslette. Dette er ment som en hjelp for søker til å få klarlagt sine «*særlige behov*» for parkeringstillatelse og er helt nødvendig for at kommunen skal kunne ha et best mulig utgangspunkt for å fatte riktig avgjørelse i saken.

De som behandler søknaden må kunne undersøke de oppgitte stedene for å etterse at behovet er reelt, sett i sammenheng med både gavevne og de andre forutsetninger for søknaden. Stedene må derfor angis med adresse, hvis opplysningene skal kunne nyttiggjøres. Dersom informasjon om adresser ikke oppgis ved søknad, og heller ikke etter forespørsel, vil normalt søknaden måtte avslås. Dette idet behovet for parkeringslette i slike tilfeller ikke kan anses å være sannsynliggjort. I realiteten medfører dette derfor en plikt for søkeren til å oppgi de steder (med adresse) parkeringsbehovet faktisk gjør seg gjeldende.

I den anledning presiseres det at kommunen er underlagt strenge regler for ivaretagelse av personvern og dertil taushetsplikt for de som behandler denne informasjonen. Informasjonen som inngis i forbindelse med søknad blir også tatt hånd om ved sikker lagring. Søkerens privatliv vil således vernes og det kan også nevnes at informasjonen søker gir, naturligvis ikke kan benyttes til annet enn den den er innhentet for. Det forutsettes til enhver tid at saksbehandler ved vurderingen av behov for innhenting av ytterligere opplysninger til bruk i saksbehandlingen, nytter et forstandig skjønn og ivaretar hensynet til integritet og personvern for søkeren.

Søknaden kan fremmes i eget brev dersom dette er ønskelig, men muligheten vil da være større for at kommunen vil måtte kreve tilleggsopplysninger før den vil kunne komme fram til endelig avgjørelse i saken. Søkeren bør da i det minste sørge for at man svarer på alle spørsmål som fremgår av søknadsskjemaet. Søkeren kan naturligvis også skrive et tillegg til søknadsskjemaet dersom det er nødvendig.

4.6.4 Innhenting av ytterligere informasjon

For enkelte kan innhenting av ytterligere informasjon oppleves som inngripende. I forbindelse med utarbeidelse av nytt parkeringsregelverk, herunder også forskrift om tildeling av parkeringstillatelse for forflytningshemmede, ble likestillings- og diskrimineringsombudet bedt om å kommentere praksisen med å be søkeren oppgi slik informasjon. I brev av 29. september 2010 skriver ombudet følgende:

«Ombudet vurderer det slik at det er nødvendig med kriterier for tildeling av parkeringstillatelser for å kunne administrere ordningen i tråd med forskriften for å sikre en mest mulig rettferdig fordeling, målt opp mot den enkeltes behov, og for å sikre en mest mulig lik behandling av like tilfeller. Ombudet mener derfor at saksbehandlingen i kommunen ikke rammes av diskrimineringsbestemmelsene i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, selv om det kan oppleves som ubehagelig for den enkelte.»

Også Sivilombudsmannen har behandlet sak der det var reist spørsmål blant annet om kommunenes krav til dokumentasjon av parkeringsbehov. Sivilombudsmannen fant i brev av 14. desember 2007 at:

«Kommunen synes å ha tatt utgangspunkt i en riktig forståelse av regelverket. Den nærmere avveiningen av Deres behov for parkeringstillatelse i forhold til de ordinære parkeringsmulighetene, beror på en vurdering som blant annet krever kjennskap til de lokale parkeringsforholdene. Dette er en vurdering som ombudsmannen vanskelig kan overprøve. Gjennomgangen av saken gir ikke holdepunkter for at ytterligere undersøkelser herfra vil føre til rettslige innvendinger til kommunens vedtak.»

4.6.5 Parkeringsbehov i andre kommuner

Det fremgår av forskriften § 3, fjerde ledd at dersom parkeringsbehovet som beskrives i søknaden knytter seg til parkeringsplasser i andre kommuner, må det innhentes uttalelse fra den aktuelle kommunen før behovet kan vektlegges.

Det følger naturlig av forskriften at det er den kommunen som har mottatt søknaden som kan innhente slik uttalelse fra annen kommune.

Det må legges til grunn at den aktuelle kommunen også må gi uttalelse dersom det oppgitte parkeringstilbudet er privat. Regelen gjelder ikke bare for de offentlige driftede plassene. Bakgrunnen for dette er at det er nærliggende å pålegge den aktuelle kommunen å foreta eventuelle befaringer eller kommunisere med det private selskapet i deres kommune. Videre er det også et argument at kommunen kjenner vilkår og vurderingstemaene som skal legges til grunn og dermed er nærmest til å foreta en god vurdering av parkeringssituasjonen opp mot kravene.

Det påpekes at selve søknaden ikke skal sendes til den andre kommunen ved innhenting av slik informasjon. Det er kun nødvendig å få beskrevet parkeringsforholdene på de angitte stedene. Den andre skal således ikke få tilsendt noen personlige opplysninger om søkeren. Dette er ikke nødvendig for oppfyllelse av denne utredningsplikten.

Som nevnt ovenfor skal kommunen innhente uttalelse om parkeringsforholdene på stedet. Det må imidlertid kunne legges til grunn at en nylig innhentet uttalelse kan benyttes i flere saker, såfremt man har fått informasjon fra den andre kommunen om at parkeringsforholdene på stedene er uforandret. En annen forståelse vil stride mot et effektiviseringshensyn.

4.6.6 Særlige tilfeller der parkeringsbehovet anses åpenbart

Foruten førere av motorvogn som oppfyller de generelle kriterier for tildeling av parkeringstillatelse, må enkelte søkere som hovedregel anses å ha et særlig behov for parkeringstillatelse.

Førere av motorvogn som nytter rullestol anses for å ha særskilt behov for parkeringstillatelse, også uten dokumentasjon av et særskilt parkeringsbehov på nærmere bestemte steder, såfremt det fremgår tydelig av søknaden at søkeren parkerer på områder som er åpne for allmenheten. Begrunnelsen for dette er at fører som sitter i rullestol vil ha behov for at det nyttes rullestolheis eller skinner for å komme ut og inn av kjøretøyet, og/eller det er behov for å nytte brede rullestolplasser for å komme inn og ut av kjøretøyet.

4.7 Søknad som fører

4.7.1 Generelt om vilkårene – fører

Parkeringstillatelse ved søknad som fører innvilges dersom de to grunnvilkårene nevnt ovenfor er oppfylt. Det gjelder ingen tilleggsvilkår ved søknad som fører, slik det gjør ved søknad som passasjer. Det presiseres at en person som både har behov som fører og som passasjer må søke som fører, da man i passasjersituasjoner kan benytte muligheten for av- og pålessing. Parkeringstillatelse gitt til fører kan derfor ikke benyttes når innehaveren av tillatelsen er passasjer.

Ved søknad som fører må kopi av gyldig førerkort fremlegges.

Det vil ikke ha betydning om søkeren har norsk eller utenlandsk førerkort som er godkjent i Norge i henhold til førerkortforskriften av 19.januar 2004 nr. 298 kapittel 9. Søknad forutsetter imidlertid at søkeren er bosatt i en norsk kommune, se mer om bosted under punkt 4.3.

4.7.2 Førerkortets gyldighet

Enkelte ganger kan søkerens førerkort ha kortere gyldighetstid enn det man finner grunnlag å innvilge parkeringstillatelse for. Dette gjelder særlig der søkeren for eksempel er over 75 år og førerkortet stadig skal fornyes. I slike tilfeller kan det være hensiktsmessig å utstede parkeringstillatelsen for den ordinære tiden, selv om dette overskrider førerkortets gyldighet. Søkeren må i slike tilfeller informeres tydelig om sitt ansvar for å informere kommunen dersom førerkortet likevel ikke fornyes.

I den tid man ikke har gyldig førerkort vil heller ikke parkeringstillatelsen lovlig kunne benyttes. Dersom man ikke får fornyet førerkortet må naturligvis tillatelsen returneres. Dette må også informeres kortinnehaver.

4.8 Søknad som passasjer

4.8.1 Generelt om vilkårene – passasjer

For å få tildelt parkeringstillatelse som passasjer må som nevnt under punkt 4.4.1, tre vilkår være oppfylt:

1. Søkeren kan ikke gå eller har store vansker med å bevege seg over noen lengde (forflytningshemming)
2. Søkeren må ha et særlig behov for parkeringslette
3. Søkeren må ha behov for regelmessig tilsyn utenfor motorvognen

Det to førstnevnte er grunnvilkårene, som er behandlet ovenfor. Det første kriteriet vurderes likt for passasjer som for fører.

Behovet for parkeringslette vurderes normalt strengere ved søknad som passasjer, da mulighet for å benytte av- og påstigningsmuligheter vil ha stor betydning for å avhjelpe situasjonen. Vilkår 2 må derfor vurderes i sammenheng med vilkår 3, som gjelder særskilt for passasjer.

Det presiseres at et behov for tilsyn i seg selv ikke gir rett til parkeringstillatelse, idet dette ikke kategoriseres som en forflytningshemming. Dersom søkeren ikke har en forflytningshemming, må man forvente at ledsager kan følge vedkommende fra en alminnelig parkeringsplass til bestemmelsesstedet.

Ved behandling av søknader om passasjertillatelse er det viktig å huske at alle tre vilkår må være oppfylt.

4.8.2 Passasjer i rullestol

I utgangspunktet kan det stilles noe strengere krav til å få innvilget parkeringstillatelse for søkere som passasjer med rullestol enn for fører som benytter rullestol. Dette innebærer at det kan stilles krav til dokumentasjon av parkeringsbehov. En passasjer i rullestol uten behov for tilsyn kan normalt benytte seg av muligheten for av- og påstigning, og behovet for parkeringslette må derfor sannsynliggjøres på samme måte som for andre passasjerer.

Dersom passasjerer sitter i rullestol som krever at det nyttes rullestolheis eller skinner for å komme ut og inn av kjøretøyet, og/eller det er behov for å nytte brede rullestolplasser for å komme inn og ut av kjøretøyet, er imidlertid kriteriene for å få parkeringstillatelse tilfredsstillende. Rullestolen skal kunne plasseres like utenfor eller nært opptil bilen, slik at søker selv eller ved hjelp kan forflyttes direkte til rullestolen.

4.8.3 Særlig om forflytningshemmet barn

Når søker er et forflytningshemmet barn, må det foretas en selvstendig vurdering av om barnet er mer forflytningshemmet enn andre barn på tilsvarende alder. Inntil en viss alder vil det, uavhengig av eventuell forflytningshemming, være naturlig at man parkerer på en vanlig plass og selv bringer barnet med til bestemmelsesstedet. Normalt vil barn under 3 år i alle tilfeller måtte ha bistand i forbindelse med forflytningen, uten at dette automatisk utløser behov for parkeringstillatelse for forflytningshemmede.

Det må imidlertid uansett foretas en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle, da det også finnes barn under 3 år som grunnet sin diagnose eller av andre årsaker ikke lett kan bæres eller settes i vogn på ordinær måte.

Når barnet når en viss alder må det foretas samme vurdering som for voksne vedrørende behov for regelmessig hjelp utenfor motorvognen. Det anslås at barn under 12 år som utgangspunkt må antas å ha behov for tilsyn av sine foresatte i slike situasjoner, men også dette må naturligvis vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Det er heller ikke uvanlig at også eldre barn fortsatt trenger tilsyn og slik oppfyller vilkårene.

4.8.4 Nærmere om vilkåret «regelmessig tilsyn»

Ordlyden i forskriften fremstår som et nytt vilkår for passasjerer, sammenlignet med forskriften av 1994. Dette er imidlertid i stor grad en forskriftsfesting av forvaltningens praksis når det gjelder tildeling av parkeringstillatelse til passasjerer. Hovedbegrunnelsen for regelen er at det i svært mange tilfeller er slik at det oppgitte behovet kan avhjelpes ved bruk av muligheten for av- og påstigning. I mange tilfeller kan passasjer ivareta seg selv mens man venter på at føreren parkerer bilen på et lovlig sted. (Les mer om dette i punkt 4.9.3.)

Kravet om «*regelmessig*» tilsyn innebærer at behovet for tilsyn ikke kan være helt sporadisk, og betyr at søkeren ikke kan etterlates alene.

Det presiseres at en passasjers behov for hjelp til å gå ut og inn av bilen, eller nødvendighet for støtte, tilsyn eller hjelp frem til bestemmelsesstedet, ikke oppfyller vilkåret. Det er kun

snakk om personer som ikke kan sitte og vente eller etterlates på egenhånd eller til andre, mens fører parkerer bilen et annet sted som oppfyller vilkåret.

Behovet for hjelp inn og ut av bilen og frem til bestemmelsesstedet kan løses ved muligheten for kortest mulig stans for av- og påstigning på plass reservert for forflytningshemmede, på steder regulert med parkering forbudt og på avgiftsplasser uten å betale.

Voksne som kun har en fysisk forflytningshemming, må kunne forventes å vente mens føreren parkerer bilen. Dersom søkeren i tillegg er psykisk utviklingshemmet eller lignende, vil imidlertid vilkåret kunne være oppfylt.

4.9 Helhetsvurdering av søknaden – passasjer og fører

4.9.1 Særlig om vurdering av vilkårene for tildeling

Det er kommunens oppgave å vurdere behovet for parkeringslette. Det skal foretas en mest mulig nøytral vurdering for å finne fram til om søkeren har et reelt behov for bedret tilgjengelighet til de parkeringsplasser man har oppgitt.

Et moment i vurderingen vil alltid være om søkerens utfordringer og behov kan løses på en annen måte enn ved tildeling av parkeringstillatelse. Eksempelvis kan butikker eller treningstilbud i samme kjede, som ligger nær hverandre, ha forskjellig tilrettelegging av parkeringsplasser. I saker hvor det gis avslag på et slikt grunnlag, bør det i vedtaket redegjøres godt for kommunens vurderinger med hensyn til om aktuelle alternativer for søker.

De ovennevnte vurderinger kan bli oppfattet som et krav om atferdsendringer hos søker. Kommunen bør derfor i vedtaket informere om at dette er en naturlig del av totalvurderingen med hensyn til om behovet er så omfattende at det tilsier at parkeringstillatelse bør gis.

Ved totalvurderingen av livssituasjonen til personer som søker om tillatelsen som passasjer, kan det også tas noe hensyn til belastningen for de som forestår transporten av den forflytningshemmede. Dersom dette for eksempel gjøres av familiemedlemmer som selv er forflytningshemmet, kan dette spille inn ved vurderingen (selv om ikke fører selv oppfyller alle vilkår til tillatelse). I enkelte tilfeller kan ledsagerens og søkerens samlede situasjon tilsi at en tillatelse bør innvilges.

4.9.2 Vilråene må sees i sammenheng

Kommunen skal i sin helhetsvurdering alltid sammenholde vilkåret om forflytningshemming og vilkåret om behovet for parkeringslette. I vurderingen skal kommunen avklare om søkeren, med grunnlag i den angitte forflytningsevne, vil oppnå reell parkeringslette ved å ha tillatelse på de konkrete stedene hvor man har oppgitt å ha parkeringsbehov.

Dersom det eksempelvis ligger en plass reservert for forflytningshemmede innenfor søkerens bevegelsesradius, mens de ordinære parkeringsplassene ligger utenfor radiusen –

vil søkeren kunne oppnå lette ved å få tildelt parkeringstillatelse. Dersom de ordinære parkeringsplassene ligger innenfor søkerens bevegelsesradius, bør det også vurderes hvorvidt de ordinære parkeringsplassene er tilstrekkelig ledige til å gi søker nødvendig parkeringslette.

Dersom de ordinære parkeringsplassene ligger nærmere bestemmelsesstedet enn nærmeste plass reservert for forflytningshemmede vil søkeren ikke oppnå lette ved å få tildelt parkeringstillatelse. I det sistnevnte tilfellet kan dette føre til at det eneste som oppnås er betalingsfritak. Dette vil ikke være å anse som «parkeringslette» i forskriftens forstand og parkeringstillatelse skal derfor ikke innvilges i slike tilfeller.

Dersom det ikke finnes plasser reservert for forflytningshemmede på stedene der søkeren oppgir å ha et behov og kommunen heller ikke kan opprette en slik parkeringsplass, vil søkeren ikke avhjelpes av tillatelse. Parkeringstillatelse kan derfor ikke innvilges i slike tilfeller.

Det bemerkes i den anledning at skiltmyndighet først og fremst ligger hos Statens vegvesen og at denne myndighet kun i enkelte tilfeller er delegert kommunen. Det er således ikke opp til de som saksbehandler søknadene å beslutte at en slik plass skal opprettes. Kommunen bør for øvrig være behjelpelig med å stille søker til rette myndighet dersom denne har spørsmål om opprettelse av slik plass.

4.9.3 Særlig om handlingsalternativer for passasjer

Som allerede nevnt er et alternativ til å tildele parkeringstillatelse som passasjer å benytte muligheten for av- og påstigning på HC-plasser, strekninger som er regulert med parkeringsforbud eller på avgiftsplasser uten å betale.

Dette kan iblant synes som en tungvint løsning for familie eller faste omsorgspersoner til den forflytningshemmede. Det kan virke som en ekstra belastning i de tilfellene man må flytte motorvognen når det likevel finnes en ledig plass for forflytningshemmede. Igjen må man se hen til formålet med forskriften, at parkeringstillatelsen kun skal tildeles den som har et reelt behov for parkeringslette. En forflytningshemmet fører vil ofte være i en vanskeligere situasjon, og også uten hjelp. Dersom de reserverte plassene er opptatt av motorvogner med funksjonsfriske førere og en forflytningshemmet passasjer, kan en konsekvens være at vedkommende kanskje ikke vil kunne få utført sine gjøremål.

Noen grupper forflytningshemmede vil med sjåfør/ledsager relativt enkelt kunne komme seg fra vanlige parkeringsplasser til bestemmelsesstedet, eksempelvis blinde og personer i rullestol. Dersom søkeren ikke trenger regelmessig hjelp utenfor motorvognen, jf. vilkår 3 ovenfor, så vil ikke vilkårene for å innvilge parkeringstillatelse være oppfylt.

Dersom de ovenstående vurderingene er lagt til grunn for avslaget, må kommunen også opplyse søker om muligheten for kortest mulig stans for av- og påstigning og hvordan dette ikke regnes som parkering etter trafikkreglene og skiltforskriften.

Av- og påstigning kan foretas av alle på steder hvor det er et parkeringsforbud, på plass reservert for forflytningshemmede (uten tillatelse) samt på ordinære parkeringsplasser (uten

å betale på avgiftsplass dersom det foretas kortest mulig stans for av- eller påstigning). Det er også verdt å opplyse om at det kun er av- og påstigning som er tillatt på plass reservert for forflytningshemmede, og ikke av- og pålessing, som er tillatt på andre steder med parkeringsforbud. Regelen om av- og påstigning gjelder imidlertid ikke på steder hvor det er stanseforbud, som for eksempel på fortau, sykkelfelt, gangfelt eller kryss.

Kommunen kan anbefale at det eksempelvis legges igjen en lapp bak motorvognens frontrute som informerer parkeringsbetjenter om at det kun foretas en av- eller påstigning på stedet. Likevel er det viktig å presisere at man ikke er garantert å unngå illeggelse på denne måten. Parkeringsbetjenten skal foreta en sannsynlighetsvurdering og observasjon av kjøretøyet for å utelukke at det bedrives lovlig av- og påstigning, men er ikke bundet av eventuelle lapper en bilfører legger igjen i kjøretøyet. Dette er naturligvis av hensyn til den generelle trafikksikkerhet og fremkommelighet. Dersom man blir ilagt et parkeringsgebyr eller en kontrollsanksjon på dette grunnlaget, skal kommunen likevel frafalle illeggelsen i klageomgang. Det må da være sannsynliggjort at stansen er foretatt slik som nevnt over og alltid kortest mulig. Man kan ikke foreta noen annen aktivitet under den samme tiden.

Kortest mulig stans for av- og påstigning omfatter for øvrig også den tid som går med til å hjelpe den forflytningshemmede inn til bestemmelsesstedet, så lenge slik hjelp er nødvendig og motorvognen deretter flyttes snarest mulig. Det er dermed adgang til for eksempel følge passasjerer helt fram til venteværelset på legekontoret, men det er ikke adgang til å bli sittende der og vente. Muligheten for kortest mulig stans for av- og påstigning der parkering er forbudt følger av definisjonen av parkering i trafikkreglene § 1, nr. 1, bokstav k.

Kommuner med håndhevingsmyndighet for parkering (og dertil saksbehandling) må legge til rette for at adgangen til av- og påstigning for de som trenger dette blir håndtert så smidig som mulig.

5. Legeerklæring

5.1 Legeerklæringens form og innhold

5.1.1 Medisinsk grunnlag for søknaden

Det er fastsatt i forskriftens § 3, andre ledd at en søknad om parkeringstillatelse skal vedlegges legeattest.

Dersom det søkes tillatelse som fører, fremgår det av legeerklæringen at legen må vurdere om pasienten fortsatt bør ha førerkort. En slik vurdering er hjemlet i *forskrift om melding fra lege, psykolog eller optiker ved helsesvekkelse av betydning for trafikksikkerheten* av 4. mars 2022 nr. 325.

Skjemaet inneholder derfor følgende tekst:

«Dersom pasienten er fører av bil, må legen ha vurdert om pasienten fortsatt bør ha førerkort (jf. *Forskrift om melding fra lege, psykolog eller optiker ved helsesvekkelse av betydning for trafikksikkerheten* av 4. mars 2022 nr. 325).»

Legeerklæringen er kun det medisinske grunnlaget for å vurdere behovet for parkeringstillatelse. I selve søknaden må søkeren derfor få fram opplysninger som tilsier at han/hun har særlig behov for parkeringslettelser.

Forslaget til skjema er utformet for å gi best mulig informasjon om hvilke opplysninger som er nødvendige for saksbehandlingen. Det er likevel ikke noe i veien for at legen kan utforme egen legeerklæring, uten å bruke skjemaet. Det er da viktig å huske kravet i forskriften om at legeerklæringen skal inneholde en vurdering av forflytningsevnen. Manglende opplysninger vil naturligvis medføre lengre saksbehandlingstid.

Legen skal også bekrefte at han/hun har foretatt en selvstendig vurdering av søkerens forflytningshemming, og legen må krysse av for at dette er gjort, eventuelt bekrefte det i erklæringen.

5.1.2 Legeerklæring ved ny søknad

Ved ny søknad fra person som har eller har hatt parkeringstillatelsen tidligere skal det foretas en ny vurdering av om vilkårene for tildeling av tillatelse er oppfylt. Det skal også fremlegges ny legeerklæring.

Helt unntaksvis kan kommunen likevel beslutte at det er unødvendig å fremlegge ny legeerklæring i enkelte tilfeller. Dette vil gjelde søkere som har varig og kronisk nedsettelse av forflytningsevnen i en slik grad at det ansees åpenbart at vedkommende fortsatt oppfyller forskriftens krav hva gjelder gangevne. Et eksempel kan være person som sitter i rullestol grunnet ryggmargsskade også videre.

Beslutning om å unnta fra krav om legeattest vil være opp til den enkelte kommunen ved saksbehandling. Unntaket vil i så fall følge som en naturlig del av vurderingene og eventuelt etter konkret forespørsel fra søker. Hovedregelen om fremleggelse av legeerklæring må imidlertid følges dersom kommunen ikke gir søkeren beskjed om noe annet.

5.1.3 Krav om annen dokumentasjon

I tillegg til søknadsskjema og legeerklæring er det ofte behov for at søkeren fremlegger ytterligere dokumentasjon.

Passfoto av søkeren må alltid fremlegges for å feste på parkeringstillatelsen. Ved søknad som fører kreves også fremleggelse av gyldig førerkort. Dette kan ha betydning for avgjørelsen av om personen isteden bør søke som passasjer og/eller varigheten på parkeringstillatelsen, se nærmere om dette under punktet om tillatelsens varighet.

Søkeren skal også fremlegge dokumentasjon for det oppgitte parkeringsbehov i form av erklæring fra steder søkeren besøker, som f.eks. fysioterapeut eller andre behandlere. Dette med hensyn til lokasjon for besøk. Dette gjelder også objektiv dokumentasjon på arbeidsforhold, stillingsprosent, parkeringsforhold ved arbeid og bosted med videre.

6. Parkeringsbeviset – § 4

6.1 Ordlyd

§ 4. Parkeringsbevis

Bevis for parkeringstillatelse skal med følgende tilpasninger etter 1. januar 2000 tilfredsstille kravene som er fastsatt i bilaget til Rrek. 1998/376/EF:

- Bevisets serienummer skal inneholde 11 sifre og to bokstaver. Serienummerets første fire sifre skal identifisere kommunen som har utstedt kortet, de fem neste sifre er kortets nummer og de to siste sifre skal angi fødselsåret til innehaveren av kortet. Første bokstaven skal angi innehaverens kjønn ved hjelp av M for mann eller F for kvinne. Andre bokstaven skal angi bokstaven F (for fører) eller bokstaven P (for passasjer). Det skal være mellomrom mellom første og andre bokstav.*
- Hvit N som bakgrunn skal omgis av hvit ellipse og beviset skal betegnes som EØS-modell. Beviset skal bestå av vannmerket, ikke-fluoriserende papir. På framsiden av beviset skal plasten ha et tydelig relieffmønster som dekker minst halve framsiden. På bevisets framside skal det være et hologram med minst to vekslende tydelig atskilte bilder. På bevisets bakside skal det være et for øyet usynlig trykk som fluoriserer ved belysning. Beviset kan ha strekkode, chip eller annen merking for maskinell kontroll som ikke vesentlig endrer bevisets utseende.*

Tillatelsen skal gis av kommunen for begrenset tid, maksimalt 5 år, men ikke for mindre enn 2 år. Ved periodiske behov kan det likevel gis tillatelse for kortere tid.

Navn og bilde av de forflytningshemmede er plassert på bevisets bakside.

Parkeringsbeviset skal ved parkering plasseres med forsiden godt synlig bak frontruten. Beviset skal forevises ved kontroll.

6.2 Parkeringstillatelsen innhold (personbevis)

6.2.1 Generelle krav til innholdet

I § 4, første ledd beskrives de generelle kravene til tillatelsen, blant annet hva de enkelte siffer og bokstaver betyr. Det skal påføres M for «Male» eller F for «Female». I tillegg skal det påføres «F» for fører eller «P» for passasjer.

Det angis altså to F`er med ulik betydning på kortets fremside. Dette skyldes at kravet om å påføre kjønn følger av europeiske krav, mens angivelsen av fører og passasjer er basert på nasjonal lovgivning. Bokstavenes plassering angir imidlertid betydningen, og det antas derfor at dette ikke medfører særlige utfordringer.

At papiret må bestå av «*ikke fluoriserende papir*», betyr bare at papiret ikke må lyse i mørket eller ved belysning. Dette er fordi det «*fluoriserende merket*» på baksiden av kortet skal

kunne synes ved belysning. Det er i tillegg innført flere nye sikkerhetslementer, sammenlignet med tidligere forskrift. Disse fremgår også av første ledd, og er som følger:

- Vannmerke
- Relieffmønster (i plasten/lamineringen) som dekker minst halve forsiden
- Hologram med to vekslende, tydelig adskilte bilder
- Fluoriserende trykk på baksiden (usynlig for øyet uten fluoriserende lys)

Det er ikke bestemt i forskriften akkurat hvordan vannmerke, relieffmønsteret, bildet i hologrammet eller det fluoriserende trykket skal utformes. Dette gjør at det vil finnes enkelte variasjoner fra kommune til kommune med hensyn til utformingen av sikkerhetslementene. Likevel vil Parkeringstillatelsene utover dette ha et likt, fastlagt utseende. For øvrig gjøres det oppmerksom på at vannmerket må være preget/innsatt i papiret av produsent/leverandør. Vannmerket er ment å utgjøre et sikkerhetslement også før kortene er ferdigprodusert.

Per i dag er det relativt få leverandører som produserer dette materialet, hvilket gjør at det finnes relativt få varianter av utformingen. Det bemerkes for øvrig at enhver kommune kan kontakte valgfritt trykkeri eller legge inn egen bestilling på hvordan man ønsker materialet utformet, innenfor de retningslinjer som er gitt. Det er på ingen måte pålagt å benytte de produsentene som allerede tilbyr dette.

6.2.2 Nærmere om utforming og plassering av informasjon

Kortet skal ha en lengde på 106 mm og en bredde på 148 mm. Når det gjelder den mørkeblå bakgrunnen til det hvite rullestolsymbolet, så skal denne være «Pantone reflex blue», mens kortets lyseblå farge på både forside og bakside skal være «Pantone 298».

Det internasjonale rullestolsymbolet skal fremgå øverst på kortets venstre side. En hvit ellipseform skal omringe en hvit bokstav; N (for Norge) i tillegg til at beviset skal betegnes «EØS-modell».

I tillegg til bokstavene som nevnt i punkt 6.2.1, skal gyldighetsdato og tillatelsens serienummer fremgå. Serienummeret inneholder 11 siffer og 2 bokstaver. Dette identifiserer kommune, nummer for parkeringstillatelsen og fødselsår på innehaver. Kort med for eksempel nr. 0301 00001 51 M F, vil være utstedt av Oslo kommune og være det første kortet de har utstedt. Kortet er utstedt til en mann som er født i 1951, som er tildelt tillatelse som fører.

Personlig signatur er ikke nødvendig.

Øverst på høyre side av forsiden skal følgende tekst fremgå: «*Parkeringstillatelse for forflytningshemmet*». Ordet «*parkeringskort*» kan erstatte ordet «*parkeringstillatelse*». Under denne overskriften bør «*parkeringskort*» fremgå i liste, oversatt til flere språk. Hologram med to vekslende bilder skal også plasseres på forsiden (valgfritt sted).

På baksidens skal det være et for øyet usynlig trykk som fluoriserer ved belysning. Beviset kan i tillegg ha strekkode, chip eller annen merking for maskinell kontroll som ikke vesentlig

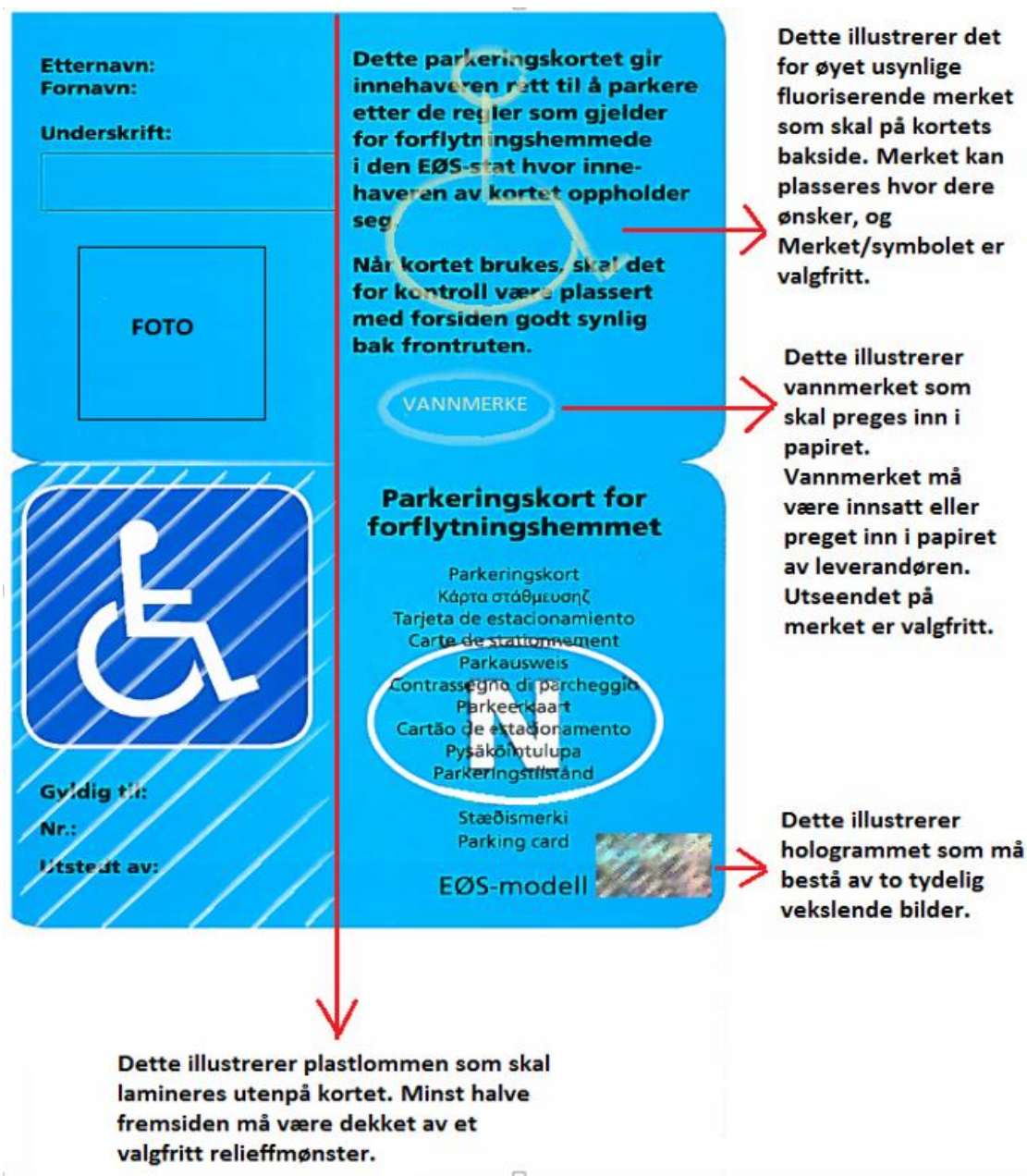
endrer bevisets utseende. Det siste vil kunne sikre enkel tilgang til områder med krav om RFID-lesing i form av chip eller lignende.

Tillatelsen skal ha foto av kortinnehaver plassert på bevisets bakside. Grunnen til kravet om foto er at det ved stikkprøvekontroll skal være mulig å kontrollere at den som benytter parkeringstillatelsen, er vedkommende tillatelsen er utstedt til. Det er ellers kun bilfører som er pliktig til å medbringe annen legitimasjon; førerkortet. For at kortinnehaver skal kunne legitimere seg på en god nok måte, er det derfor fastsatt at alle skal ha foto på parkeringsbeviset.

Under følger et enkelt eksempel på hvordan kortets frem- og bakside kan utformes for å oppfylle disse kravene.

Illustrasjonseksempel på hvordan personbevis kan utformes (ikke faktisk størrelse).

Merk at signaturfelt er valgfritt:

6.2.3 Påføring av informasjon på parkeringstillatelsen

Forskriften stiller ikke krav til at informasjonen på parkeringstillatelsen skal påføres på en spesiell måte. Det legges likevel til grunn at all informasjon skal påføres på en slik måte at det til enhver tid er tydelig og holdbar. Dersom informasjonen skulle påføres for hånd, må man i tillegg påse at dette gjøres med lyssikker penn og uten overskrivning og overstrykning. (Parkeringstillatelsen skal ligge i frontruten og vil naturlig nok bli utsatt for mye sollys). Det anbefales ikke at kommuner benytter dette som sin faste måte å utforme tillatelsene på, selv om det skulle medføre en viss kostnad å investere i annet nødvendig utstyr.

Det bemerkes for øvrig at bruk av tape eller annet til påføring av informasjon ikke er tillatt. Dette vil medføre en belastning for innehaver av parkeringstillatelsen i form av mistanke om forfalskning og utstedelse av kontrollsanksjoner med etterfølgende klagebehandling samt

fare for misbruk i form av utskiftning av informasjonen.

6.3 Tillatelsens varighet

6.3.1 Varighet på personbevis

I § 4, andre ledd fremgår bestemmelser om tillatelsens varighet. Tillatelsen skal gjelde for begrenset tid. Selv ved varig forflytningshemming kan livssituasjonen (f.eks. fra fører til passasjer) og parkeringsbehov endres slik at det bør foretas ny vurdering. Dersom det kun er snakk om en midlertidig nedsatt forflytningsevne, kan tillatelse gis for kortere tid enn 2 år. Dette kan f.eks. være i forbindelse med rehabilitering etter operasjon, kortvarige skader med eller uten bruk av særlige hjelpemidler og lignende. Det samme gjelder ved midlertidig opphold av en viss varighet på steder hvor parkeringsforholdene skaper særlig behov for lettelse i parkeringsadgangen. Det kan ikke gis tillatelser som er gyldige over flere år, men som for eksempel bare gjelder for vinterhalvåret. Dette var vanlig praksis tidligere. Dersom behov og forflytningshemming er «sesongbetont», må tidsbegrenset tillatelse søkes om og vurderes for hver sesong.

6.4 Plassering av tillatelsen ved parkering

6.4.1 Synlig for kontroll

Tillatelsen skal plasseres godt synlig bak frontruten ved bruk. Dette innebærer at den skal festes på selve frontruten eller legges på dashbordet slik at den kan leses og kontrolleres gjennom frontruten. Plassering i sidevinduet er ikke å anse som plassert godt synlig bak frontruten. Regelen fremgår av forskriften § 4, fjerde ledd.

Det fremgår også at parkeringstillatelsen skal forevises ved kontroll. Dette innebærer en plikt til å fremvise beviset dersom en trafikkbetjent under utførelse av kontroll ber om å få se dette. Betjenten vil imidlertid aldri kunne utøve slik kontroll ved makt, men vil kunne utstede kontrollsanksjon dersom vilkårene for parkering ikke kan sannsynliggjøres å være oppfylt uten slik fremvisning. Forflytningshemmede gis rettigheter både på områder som håndheves av kommunale og private parkeringsvirksomheter. Dette medfører at trafikkbetjenter/parkeringskontrollører ansatt både i kommunale og private parkeringsvirksomheter kan kreve å få se parkeringstillatelsen som ligger i motorvognen i forbindelse med utøvelse av kontrolltjeneste dersom det anses nødvendig for å få utøvet kontrollen på en tilfredsstillende måte.

6.5 Om duplikat av tillatelse

6.5.1 Det utstedes kun en tillatelse

Det bemerkes at det kun kan utstedes en tillatelse per søker som er gyldig til samme tid. Det kan ikke utstedes duplikattillatelser og heller ikke kort som overlapper i tid. Det er heller

ikke tillatt å kopiere parkeringstillatelsen for bruk i flere kjøretøy. Dersom søkerens pårørende, f.eks. der søkeren er mindreårig med skilte foreldre, ønsker duplikat for bruk ved levering og henting – skal kommunen informere om muligheten for kortest mulig stans for av- og påstigning på plasser reservert for forflytningshemmede.

Det bemerkes også at forskriften ikke tillater å utstede midlertidige parkeringstillatelser for eksempel i påvente av saksbehandling i kommunen, eller ved sen søknad om ny parkeringstillatelse. Søkeren er selv ansvarlig for å sende søknad om ny tillatelse i god tid før den forrige utløper. Det antas at 6 måneder før utløpstiden vil være tilstrekkelig; av hensyn til eventuell klagebehandling. Kommunen må i alle tilfeller tilstrebe å behandle søknadene så raskt som mulig.

Ved tapt/stjålet parkeringstillatelse skal det ikke utstedes ny tillatelse med samme serienummer som det tidligere. Det tapte beviset skal i et slikt tilfelle føres som tapt både lokalt hos utstedende myndighet og i det nasjonale registeret over parkeringstillatelser for forflytningshemmede. I HC-registeret registreres det tapte kortet som ugyldig med korrekt begrunnelse. Dersom parkeringstillatelsen ikke registres som tapt i registeret, kan heller ikke ny parkeringstillatelse utstedes. Kommunene kan kreve at innehaver av stjålet/tapt parkeringstillatelse leverer egenmeldingsskjema e.l.

6.6 Kostnader for utstedelse av parkeringstillatelse

6.6.1 Kostnadsfritt for innehaver

Kommunen kan ikke ta seg betalt verken for selve parkeringstillatelsen eller for utstedelsen av parkeringsbeviset. Det er enighet om at det ikke er grunnlag for å kreve at forflytningshemmede skal betale for en tillatelse som har til hensikt å gi dem et likeverdig parkeringstilbud.

7. Parkeringstillatelse utstedt til institusjon – § 5

7.1 Ordlyd

§ 5. Parkeringstillatelse til spesialinnredet motorvogn som disponeres av institusjon og som nyttes til transport av forflytningshemmede

Det kan utstedes parkeringstillatelse til spesialinnredet motorvogn for transport av forflytningshemmede og som disponeres av institusjon. Tillatelse gir i forbindelse med transport av institusjonens forflytningshemmede brukere adgang til å parkere på reservert plass for forflytningshemmede er angitt ved offentlige trafikkskilt. Tillatelsen gjelder bare i Norge.

Beviset skal ha en lengde på 106 mm og en bredde på 148 mm.

Bevis for parkeringstillatelse skal på forsiden inneholde følgende:

- a) det internasjonale symbolet for forflytningshemmede,*
- b) parkeringstillatelse for institusjon med forflytningshemmede,*
- c) serienummer med 7 sifre. Serienummerets første fire sifre skal identifisere kommunen som har utstedt kortet, de tre neste sifre er kortets nummer,*
- d) navn på institusjon som er tildelt parkeringstillatelsen,*
- e) bilens kjennemerke,*
- f) utløpsdato for parkeringstillatelsen og*
- g) kommunens navn, dato for utstedelse og kommunens stempel.*

Bevis for parkeringstillatelse skal på baksiden inneholde følgende tekst: Parkeringstillatelsen gir adgang til å parkere i samsvar med bestemmelsene i forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede.

Parkeringstillatelsen skal gis av kommunen der institusjonen er etablert. Tillatelsen skal være tidsbegrenset, maksimalt ti år og minimum to år.

Parkeringsbeviset skal ved parkering plasseres med forsiden godt synlig bak frontruten. Beviset skal forevises ved kontroll.

7.2 Vilkår for tildeling (institusjonsbevis)

7.2.1 Generelt om vilkårene for institusjonsbevis

Det kan utstedes parkeringstillatelse til spesialinnredet motorvogn som disponeres av en institusjon og som benyttes til transport av forflytningshemmede. Dette følger av paragrafens første ledd. I dette er det flere forhold som må defineres: hva som ligger i begrepet «spesialinnredet motorvogn», hva defineres som «transport av forflytningshemmede», hva betyr «disponeres av» og hva regnes som en «institusjon» i denne sammenheng.

Det er kun vilkårene som fremgår av § 5 som skal vurderes. Det skal således ikke foretas en vurdering av om institusjonens brukere individuelt sett ville oppfylt kriteriet om forflytningshemming. Det er tilstrekkelig for oppfyllelse av vilkåret om transport av forflytningshemmede en at institusjonen beskriver sine brukeres situasjon/utfordringer.

Det skal heller ikke foretas en behovsvurdering, slik det gjøres ved vurdering av individuelle parkeringstillatelser.

7.2.2 Spesialinnredet motorvogn

Med dette begrepet menes motorvogn som er spesialinnredet for formålet, herunder eksempelvis kjøretøy utstyrt med side- eller bakmontert rullestolheis eller motorvogner med rampe for rullestol.

7.2.3 Transport av forflytningshemmede

Betegnelsen «*transport av forflytningshemmede*» er selvforklarende. Det presiseres imidlertid at minst en av de forflytningshemmede må være med eller blir hentet når motorvognen parkeres på plass reservert for forflytningshemmede for at vilkåret skal være oppfylt. Det er ikke tilstrekkelig at motorvognen er innredet for transport av forflytningshemmede.

Som nevnt innledningsvis i dette punktet er det tilstrekkelig at institusjonen beskriver sine brukeres behov i søknaden. Dersom behovet er forbigående, f.eks. en barnehage har ett forflytningshemmet barn, må institusjonen opplyse om hvor lenge det antas at barnet vil gå i barnehagen og dermed hvor lenge behovet for tillatelsen vil vedvare.

7.2.4 Disponering

Det er et vilkår for å få utstedt parkeringstillatelse til institusjon at motorvognen «*disponeres av*» institusjonen. Motorvogn som eies av institusjonen faller åpenbart innenfor dette begrepet. Det samme gjelder motorvogn som leases av institusjonen. Motorvogner som eies av en kommune og disponeres av flere av kommunens institusjoner anses også å «*disponeres*» av institusjonen, selv om eierskapet ligger hos et overordnet organ. Begrepet «*disponeres av*» må etter ordlyden også innbefatte motorvogner som leies av institusjonen, for en kortere eller lengre periode. Det må tas en konkret vurdering av disposisjonsforholdet i hver enkelt søknad. Institusjonen må sannsynliggjøre at motorvognen disponeres av dem.

7.2.5 Institusjon

Begrepet institusjon er ikke definert i forskriften. Imidlertid kan man legge til grunn at det er ordet institusjon som brukt i dagligtale, hvor det betegner forskjellige typer anstalter, behandlings- og pleiehjem, sykehus, behandlingssteder o.l. som er ment.

Begrepet må likevel ikke tolkes for snevert, og er heller ikke bundet av eventuelle definisjoner av institusjonsbegrepet i annet lovverk. Det er ikke gjort begrensninger i forskriften utover at begrepet institusjon er benyttet. Kommunene kan derfor legge til grunn at enhver instans som har beboere eller brukere som er forflytningshemmede og skal sørge for transport av disse, kan anses som en institusjon i denne sammenheng. En barnehage som har et eller flere forflytningshemmede barn kan eksempelvis falle inn under dette begrepet. Det samme gjelder et sykehjem med en eller flere forflytningshemmede beboere/brukere. Både offentlige og private institusjoner vil falle innenfor begrepet.

Dersom en spesialinnredet motorvogn benyttes av flere ulike institusjoner utstedes likevel kun én tillatelse per motorvogn. Tillatelsen følger både kjennemerke og den navngitte institusjonen. Dersom en større institusjon har flere avdelinger eller lignende, kan dette alternativt løses ved at hovedbenevnelsen eller navnet på institusjonen som en helhet benyttes på det felles kjøretøy.

7.3 Praktisk om institusjonsbevis

7.3.1 Utforming og plassering av informasjon

Parkeringstillatelsen skal i henhold til bestemmelsens annet ledd ha en lengde på 106 mm og en bredde på 148 mm.

Tredje ledd inneholder en liste over informasjon som skal fremgå på tillatelsens forside.

Det internasjonale symbolet for forflytningshemmede (rullestolsymbolet) skal fremgå. Dette skal fremgå i hvitt på den blå bakgrunnen, som for personlige parkeringstillatelser. Videre skal teksten «*Parkeringstillatelse for institusjon med forflytningshemmede*» fremgå. Siden tillatelsen kun er gyldig i Norge er det ikke behov for at teksten trykkes på flere språk, i motsetning til de personlige parkeringstillatelsene.

Parkeringstillatelsens serienummer skal bestå av 7 sifre, og skal også fremgå på tillatelsens forside. De fire første sifrene skal identifisere kommunen som har utstedt parkeringstillatelsen. De tre neste sifrene er parkeringstillatelsens løpenummer, og er unikt for hver enkelt parkeringstillatelse. Serienummeret for parkeringstillatelser for institusjoner inneholder ingen bokstaver, slik de personlige parkeringstillatelsene har.

Videre skal navnet på institusjonen som er tildelt parkeringstillatelsen fremgå på forsiden. Det er institusjonen som disponerer den spesialinnredede motorvognens navn som skal fremgå. Kjennemerket på motorvognen skal også fremgå på forsiden.

Parkeringstillatelsens utløpsdato skal også fremgå i tillegg til kommunens navn, dato for utstedelse og kommunens stempel. Signatur fra saksbehandler er ikke nødvendig ved utstedelse av parkeringstillatelse til institusjon.

På parkeringstillatelsens bakside skal følgende tekst fremgå:

«Parkeringstillatelsen gir adgang til å parkere i samsvar med bestemmelsene i forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede.»

Under følger et eksempel på hvordan institusjonsbevisets frem- og bakside kan utformes for å oppfylle disse kravene.

Illustrasjonseksempel for hvordan et institusjonsbevis kan utformes (ikke faktisk størrelse):

7.3.2 Utsteder/Utstedende myndighet – institusjon

Det er kommunen der institusjonen er etablert som utsteder parkeringstillatelsen. Dette følger av § 5, fjerde ledd.

7.3.3 Tillatelsens varighet og gyldighet

Parkeringstillatelse til institusjon kan utstedes for minimum 2 år og maksimalt for 10 år, dette er fastsatt i § 5, fjerde ledd. Siden parkeringstillatelsen utstedes til en institusjon vil det ikke være trolig at det kan foreligge midlertidig behov for parkeringstillatelse. Dersom institusjonens behov for parkeringstillatelse endres må det imidlertid legges til grunn at reglene for å informere om endrede forhold også gjelder for institusjoner.

Kommunen må foreta en vurdering av hvor lang tid det er hensiktsmessig å utstede parkeringstillatelsen for. Det kan i denne sammenhengen legges vekt på hvilken type institusjon som har søkt om parkeringstillatelse. En institusjon med forflytningshemmede, permanente beboere er det aktuelt å gi parkeringstillatelse for fulle 10 år. For barnehager, foreninger og andre med varierende brukergrupper må varigheten knyttes til den antatte varigheten av behovet, for eksempel hvor lenge et forflytningshemmet barn vil gå i barnehagen, hvor lenge en institusjon med både forflytningshemmede og andre brukere

antas å ville ha forflytningshemmede brukere. I mange tilfeller skal derfor parkeringstillatelsen utstedes for langt kortere tid enn 10 år. Kommunen må imidlertid foreta en konkret vurdering av dette i hver enkelt søknad.

Tillatelse til institusjon gjelder bare i Norge. Den gir kun rett til å parkere på plass reservert for forflytningshemmede i forbindelse med transport av forflytningshemmede personer. Dette vil si at minst en forflytningshemmet person må være med i motorvognen/hentes ved parkering på slik plass. Forskriften nevner ikke at tillatelsen gir rett til gratis parkering på slik oppstillingsplass, slik det er bestemt for personlige parkeringstillatelser for forflytningshemmede, men dette er innforstått i retten til å parkere på plass reservert plass for forflytningshemmede.

Parkeringstillatelsen gir imidlertid ikke rett til å parkere gratis på avgiftsbelagte kommunale parkeringsplasser, parkere utover makstid eller i boligsone (uten å være beboer). Det nevnes for ordens skyld også at denne parkeringstillatelsen heller ikke gir rett til gratis passering i bomringer eller fritak fra piggdekkavgift.

8. Register over tillatelser (HC-registeret) – § 6

8.1 Ordlyd

§ 6. Register over tillatelser

Det skal opprettes et sentralt register over alle tillatelser etter § 4 og § 5. Registeret skal inneholde følgende informasjon:

- a) innehaverens personnummer,*
- b) innehaverens navn,*
- c) innehaverens foto,*
- d) tillatelsens nummer, med kommunekode, løpenummer, fødselsår og kjønn,*
- e) tillatelsens gyldighetstid,*
- f) om tillatelsen er stjålet eller mistet og*
- g) om tillatelsen er gitt til fører eller passasjer.*

Vegdirektoratet er ansvarlig for å opprette registeret innen 1. januar 2018. Den enkelte kommune er ansvarlig for å legge inn informasjon i registeret.

Vegdirektoratet kan fastsette gebyr for bruk av registeret.

8.1.1 Registerets innhold

Det sentrale registeret over alle parkeringstillatelser jf. §§ 4 og 5, ble satt i drift 1.februar 2018.

Listen i første ledd over hva registeret skal inneholde av informasjon vedrørende den enkelte tillatelse er uttømmende. Det er blitt besluttet at man må revidere forskriftens tekst slik at det ikke lenger er krav til at foto skal legges inn i registeret, da dette ikke har blitt ansett nødvendig for registerets funksjon. Registeret vil kunne hente data fra Folkeregisteret for at

det skal kunne oppdateres jevnlig. Registeret vil også kunne bli benyttet til å hente ut nasjonal statistikk.

8.1.2 Opprettelse og drift

Det fremgår i andre ledd at Vegdirektoratet skal opprette registeret. Statens vegvesen driver registeret. Kommunen som utsteder parkeringstillatelsen, er ansvarlig for å legge parkeringstillatelsen inn i registeret. Alle gyldige parkeringstillatelser, også de som er utstedt etter tidligere forskrift, **skal** legges inn i registeret.

Tredje ledd fastslår at Vegdirektoratet kan fastsette gebyr for bruk av registeret. Dette er ikke besluttet per oktober 2023, men blir vurdert løpende.

8.1.3 Formål og bruk av registeret

Registeret er ment å skulle gi en oversikt over alle parkeringstillatelser på nasjonalt plan. Dette vil bli benyttet i statistikkøyemed. Registeret vil også bli benyttet i forbindelse med håndheving av parkeringsreguleringer, hvor gyldigheten av en parkeringstillatelse vil kunne finnes ved søk på parkeringstillatelsens nummer i registeret. Trafikkbetjenten som utfører søket vil kun motta informasjon om parkeringstillatelsen er gyldig eller ikke, ingen personlig informasjon og aldri årsaken til hvorfor en parkeringstillatelse eventuelt er ugyldig.

9. Utlending i Norge og kjøring i utlandet – § 7

9.1 Ordlyd

§ 7. Utlending i Norge og kjøring i utlandet

Utlending som i hjemlandet er gitt parkeringstillatelse for forflytningshemmede, kan parkere som nevnt i § 2.

Som bevis for slike parkeringslettelser skal godtas tillatelse som inneholder det internasjonale symbolet for funksjonshemmede og som inneholder navn på den berettigede eller kjennemerket for kjøretøyet.

Bevis utstedt etter § 4 har gyldighet i utlandet i den utstrekning det enkelte land fastsetter.

9.2 Utlending i Norge

9.2.1 Rettigheter og krav til parkeringstillatelsen

Av § 7 første ledd fremgår det at utlendinger med parkeringstillatelse for forflytningshemmede fra sitt hjemland, har rett til å parkere på like vilkår som innehavere av norsk parkeringstillatelse for forflytningshemmede. Dette forutsetter imidlertid at parkeringstillatelsen tilfredsstiller minimumskravene i henhold til bestemmelsens andre ledd.

Slik § 7 er utformet når det gjelder aksept av utenlandske tillatelser, medfører dette at både parkeringskort for forflytningshemmede i henhold til Wien-konvensjonens krav og parkeringskort for forflytningshemmede i henhold til EU/EØS-krav kan aksepteres brukt i Norge.

Det følger videre av andre ledd at en parkeringstillatelse må inneholde det internasjonale symbolet for funksjonshemmede og enten navn på den berettigede eller kjennemerket for kjøretøyet. Dette er et minimumskrav, som må være oppfylt for at rettighetene i Norge skal oppnås. Denne bestemmelsen har som følge at f.eks. parkeringstillatelser fra noen stater i USA ikke vil være gyldige for parkering i Norge, idet det verken fremkommer navn eller kjennemerke på tillatelsene som er utstedt. Det gjøres ikke unntak fra regelen, selv om kortinnehaver skulle legge frem tilleggsdokumentasjon som knytter beviset til navn og kjennemerke. Forskriftens krav er absolutt.

For parkeringstillatelser utstedt i EU/EØS-land gjelder også krav om at gyldighetsdatoen skal fremgå på parkeringstillatelsens forside. Det følger underforstått at den utenlandske parkeringstillatelsen må være gyldig for at den skal kunne benyttes i Norge.

9.3 Kjøring i utlandet

9.3.1 Bruk av norsk gyldig parkeringstillatelse i utlandet

I henhold til bestemmelsens tredje ledd følger det av andre lands lovgivning hvorvidt norske parkeringstillatelser gis rettigheter i utlandet.

I EU/EØS-områder kan norske parkeringstillatelser benyttes.

10. Tilbakekall – § 8

10.1 Ordlyd

§ 8. Tilbakekall

Kommunen kan trekke tilbake gitt parkeringstillatelse ved misbruk eller ved endrede forhold som gjør at kravene i denne forskrift ikke lenger er tilfredsstillt.

Den som har fått parkeringstillatelse etter denne forskrift, har plikt til å underrette kommunen om endrede forhold som kan ha betydning for tillatelsen. Vedtak om å trekke tillatelsen tilbake kan påklages etter reglene om klage i § 3 tredje ledd.

10.2 Nærmere om tilbakekall

10.2.1 Kommunens skjønn

Forskriftens gir utsteder rett til å trekke en parkeringstillatelse tilbake ved misbruk eller ved endrede forhold som gjør at kravene til å få parkeringstillatelse ikke lenger er oppfylt. Forskriftens tekst er utformet som en såkalt «kan-regel», noe gir kommunen mulighet til å utøve skjønn ved vurderingen. Ved vurderingen må innehaverens totale livssituasjon sammenholdes med misbrukets alvorlighetsgrad eller hvor store endringene som kan føre til tilbakekallet er.

Vedtak om tilbakekall er et enkeltvedtak, og saksbehandlingsreglene for enkeltvedtak i forvaltningsloven skal naturligvis følges. Dette innebærer blant annet at innehaveren av parkeringstillatelsen skal ha anledning til å uttale seg i saken, ha klagerett med videre.

Med misbruk menes eksempelvis bruk av utløpt parkeringstillatelse, bruk av en annens parkeringstillatelse eller utlån/utleie av egen parkeringstillatelse. I strafferettslig sammenheng vil dette kunne anses som bedrageri. Kopiering og forfalskning av parkeringstillatelse anses også som misbruk i forskriftens forstand. Dette anses som dokumentfalsk i strafferettslig sammenheng og kan politianmeldes (se mer om dette i punkt 10.3.5).

I misbrukstilfeller vil det være vesentlig å vurdere hvem som har stått for misbruket. I enkelte tilfeller kan innehaver av parkeringstillatelsen være uvitende om misbruket, f.eks. der misbruket er foretatt i hemmelighet av et familiemedlem. I slike tilfeller kan det være for inngripende å inndra parkeringstillatelsen til den uvitende kortinnehaver. Kommunen bør derfor i slike tilfeller alltid vurdere politianmeldelse av personen som har stått for/mistenkes å ha stått for misbruket.

10.2.2 Plikt til å informere om endrede forhold

Andre ledd pålegger innehaveren av en parkeringstillatelse plikt til å opplyse om endrede forhold som kan ha betydning for parkeringstillatelsen. Dette kan f.eks. være endring i helsetilstand, endring av bosted, arbeidssted eller endret parkeringsbehov for øvrig. Brudd på denne plikten kan føre til tilbakekalling etter første ledd.

10.3 Tilbakekallets varighet

10.3.1 Tilbakekall ved misbruk

Når det gjelder tilbakekalling av gitt parkeringstillatelse bør første gangs tilbakekalling normalt skje for maksimum 6 måneder. I særlig alvorlige tilfeller kan imidlertid parkeringstillatelsen tilbakekalles for lengre tid. Dette kan eksempelvis være lang tids misbruk som har fortsatt etter gjentatte advarsler. Dersom tilbakekalling skjer flere ganger, bør dette hver gang skje for maksimum 2 år.

Dersom misbruket skjer på slutten av parkeringstillatelsens gyldighetstid eller i form av fortsatt bruk etter utløpsdato, vil misbruket kunne få konsekvenser ved eventuell ny søknad. Kommunen kan i slike tilfeller også vurdere – på samme måte som nevnt ovenfor – om ny parkeringstillatelse skal inndras for de første månedene av sin gyldighetstid. (For den resterende tiden).

I praksis skal kommunen i slike tilfeller behandle ny søknad når den innkommer på vanlig måte, men eventuell innvilget parkeringstillatelse sendes ikke ut og starter ikke å gjelde før inndragningsperioden er over.

Dersom en parkeringstillatelse er inndratt kan den tidligere innehaveren av parkeringstillatelsen søke om ny parkeringstillatelse mot slutten av inndragningsperioden. Dersom søknaden innvilges skal denne ikke være gyldig før inndragningsperioden er over, med mindre det foreligger svært spesielle forhold som gjør at parkeringstillatelsen må innvilges på et tidligere tidspunkt.

Kommunen bør som nevnt også vurdere å politianmelde misbruk og forfalskning av parkeringstillatelser. Påføring av ny gyldighetsdato, endring av navn e.l. kan anses å være dokumentforfalskning i henhold til straffeloven.

10.3.2 Tilbakekall ved endrede forhold

Ved tilbakekall som skyldes endrede forhold, som f.eks. endret bosted, jobb eller bedret forflytningsevne fyller ikke lenger innehaveren av parkeringstillatelsen vilkårene for å tildeles parkeringstillatelse. I slike tilfeller tilbakekalles parkeringstillatelsen for alltid. Dersom forholdene endres igjen, må vedkommende søke om parkeringstillatelse på nytt. Dersom de endrede forholdene gjør at søkeren f.eks. ikke lenger kan kjøre bil kan søkeren levere søknad om parkeringstillatelse som passasjer.

10.3.3 Avdekket avvik ved søkerens oppgitte forflytningsevne

Dersom kommunen får informasjon av en slik art at det er grunn til å tro at en parkeringstillatelse er utstedt på uriktig grunnlag, kan den be om en uttalelse fra kortinnehaver.

Dette kan eksempelvis være tilfelle der det av ulike grunner foreligger informasjon som direkte strider mot den som er gitt i legeerklæringen eller det av andre årsaker er grunn til å trekke denne i tvil. Kommunen kan også be legen om en uttalelse, men kun etter samtykke fra søkeren.

Dersom man får samtykke, kan man be legen som har skrevet legeerklæringen om å kommentere det avvikende forholdet. Eksempelvis kan legen klarlegge om den motstridende informasjonen som foreligger skyldes grunner som ikke påvirker oppfyllelse av vilkårene for å få tillatelse, eller om det foreligger endrede forhold som kan påvirke disse.

10.3.4 Manglende etterkommelse av tilbakekall

Dersom innehaver av parkeringstillatelsen ikke etterkommer et krav om å levere tilbake parkeringstillatelsen bør kommunen vurdere å anmelde forholdet til politiet.

10.3.5 Misbruk og politianmeldelse

Parkeringstillatelse for forflytningshemmede er et offentlig dokument. Misbruk og forfalskning av slike parkeringstillatelser kan straffes etter straffelovens regler.

Kommunen bør alltid vurdere anmeldelse av forholdet dersom misbruk i form av bedrageri eller forfalskning oppdages. Dokumentfalsk har en strafferamme på 2 år, jf. straffeloven § 362. Bedrageri har en strafferamme på 2 år; jf. straffeloven § 371. Grovt bedrageri har en strafferamme på 6 år; jf. straffeloven § 372.

Anmeldelse leveres til politiet. I en anmeldelse skal de faktiske forholdene beskrives og dokumenteres. Politiet avgjør hvilken straffebestemmelse det eventuelt skal tas ut tiltale i forhold til. Man trenger derfor ikke være sikker på hvilken paragraf forholdet rammes av før man inngir en anmeldelse.

11. Overgangsbestemmelser – § 9

11.1 Ordlyd

§ 9. Overgangsbestemmelser

Parkeringsbevis utstedt før 1. januar 2017 som er utformet etter kravene i forskrift 15. mars 1994 nr. 222 om parkering forflytningshemmede er gyldig inntil utløpet av bevisets gyldighetstid.

Kommunene kan i perioden 1. januar–31. mars 2017 utstede parkeringsbevis utformet i samsvar med kravene i forskrift 15. mars 1994 nr. 222 om parkering for forflytningshemmede. Slike bevis er gyldige ikke lenger enn til 31. desember 2017.

Adgangen etter § 2 b) til å parkere på avgiftsbelagte kommunale parkeringsplasser uten at avgift betales gjelder med de overgangsordninger som er fastsatt i forskrift 18. mars 2016 nr. 260 om vilkårsparkering for allmennheten og håndheving av parkeringsrestriksjoner (parkeringsforskriften) § 33 og § 65 åttende ledd.

11.2 Utdatert bestemmelse

Denne bestemmelsen er ikke lenger aktuell, og omtales derfor ikke videre.

12. Dispensasjoner fra parkeringsforbud – § 10

12.1 Ordlyd

§ 10. Dispensasjoner fra parkeringsforbud

Denne forskrift berører ikke skiltmyndighetens adgang til å gi dispensasjon fra skiltede parkeringsforbud innenfor sitt myndighetsområde etter forskrift om offentlig trafikkskilt, vegoppmerking, trafikklyssignaler og anvisninger (skiltforskriften).

12.1.1 Dispensasjonens stedlige virkeområde

Dispensasjoner gitt i henhold til ovenstående vil kun gjelde innenfor vedkommende kommune.

13. Ikrafttredelse – § 11

13.1 Ordlyd

§ 11. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2017.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 15. mars 1994 nr. 222 om parkering for forflytningshemmede.

14. Nærmere om saksbehandling og klageinstans

14.1 Kommunens saksbehandling

14.1.1 Forsvarlig saksbehandling

Vedtak om innvilgelse eller avslag på søknad om parkeringstillatelse for forflytningshemmede er et enkeltvedtak og følger forvaltningslovens regler for behandling av disse. Alle kommuner har etter dette en plikt til å sørge for forsvarlig saksbehandling.

En søknad skal derfor behandles «uten ugrunnet opphold», jf. forvaltningsloven § 11a første ledd. Dersom søknaden ikke kan ferdigbehandles innen 1 måned skal søkeren ha varsel om dette, jf. forvaltningsloven § 11a tredje ledd.

Forskriften medfører at kommunene må foreta skjønnsmessig vurdering av alle søknader om parkeringstillatelse for forflytningshemmede. Tillatelser kan aldri utstedes automatisk på grunnlag av legeerklæring. Kommunen må alltid vurdere forflytningsevnen som er angitt i legeerklæringen sammen med søkerens oppgitte behov for parkeringslette. Legen skal kun vurdere forflytningsevnen til pasienten, og det er viktig at legen selv har vurdert forflytningsevnen, samt at legen beskriver hvordan dette er vurdert. Dersom legen ikke har beskrevet dette vil det være nærliggende å benytte muligheten for å innhente en supplerende medisinsk vurdering, se punkt 4.5.9.

Kommunene må sørge for faglig kvalitet og likebehandling i sin saksbehandling. Det er derfor viktig at både saksbehandlere i førsteinstans og klageinstansen setter seg grundig inn i forskriften med kommentarer før de starter behandlingen av søknader. Dette medfører en

plikt for kommunene til å gi sine medarbeidere tilfredsstillende opplæring i forskriften. Manglende opplæring kan føre til enten for mild eller for streng behandling av sakene i forhold til forskriftens intensjon. For tettsteder kan det være et problem dersom nabokommune (bostedskommune) ikke gjennomfører den nødvendige behovsvurderingen ved behandling av søknader, da tettstedet i realiteten kan være hovedbruksområde for tillatelsen.

Dersom det gis avslag på søknad, skal avslaget inneholde en grundig begrunnelse for vedtaket jfr. forvaltningsloven § 25. Videre må avslaget gi søkeren informasjon om klageadgang og frist for dette jfr. forvaltningsloven §§ 29 og 30. Det minnes i den anledning også om forvaltningsloven § 33, andre ledd jfr. § 35 om mulighet for omgjøring av vedtak i førsteinstans.

14.1.2 Klageinstans

I forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede § 3, tredje ledd fremgår det at det er kommunestyret eller særskilt klagenemnd oppnevnt av kommunestyret som er klageorgan.

I de tilfelle kommunestyret eller særskilt oppnevnt klagenemnd har fattet vedtak som førsteinstans, vil imidlertid Vegdirektoratet være klageinstans. Det har vist seg at flere kommuner feilaktig har trodd at Vegdirektoratet er en «ekstra» klageinstans – dette medfører ikke riktighet.

Det anbefales at kommunene i størst mulig grad tilstreber en sammensetning av klagenemnda som sikrer kompetanse både med hensyn til brukerinteresser og medisinske og trafikkfaglige vurderinger. Man må til enhver tid unngå at klagenemnda unnlater å ta hensyn til forskriften og dennes kommentarer, og ukritisk omgjør førsteinstansens vedtak. Dette skaper uro rundt forskriften og dens intensjon i kommuner som lojalt følger den. Det er derfor viktig at det skilles mellom funksjonen som politisk organ og funksjonen som forvaltningsmessig klageorgan. Parkeringstillatelse for forflytningshemmede er et gode hvor tildelingen skal følge de relativt strenge reglene som gis i forskriften. Dette for å sikre at det kun tilfaller de som trenger det aller mest.

15. Informasjon om behandling av personopplysninger i kommunene og hos Statens vegvesen

15.1 Forholdet til personvernforordningen

Ved arbeid med søknad om parkeringstillatelse, behandles en rekke personopplysninger. Idet det er en forutsetning at personene som får innvilget parkeringstillatelse er forflytningshemmede, er det nødvendig at man ved vurderingen behandler opplysninger om deres helse. Dette innebærer at det behandles særlige kategorier av personopplysninger.

Det behandles personopplysninger både ved søknadsbehandlingen for parkeringstillatelser og ved forvaltning av det sentrale register for parkeringstillatelser. Som nevnt i punkt 8.1.2,

forvaltes og driftes HC-registeret av Statens vegvesen, ikke Vegdirektoratet. Dette innebærer at kravene etter personopplysningsloven, og herunder personvernforordningen, må oppfylles av både kommunene og Statens vegvesen.

Personopplysningsloven består av nasjonale regler og EUs personvernforordning (også kalt GDPR – General Data Protection Regulation). Forordningen er et sett regler som gjelder for alle EU/EØS-land. Sammen med særlovgivning om personvern på enkelte områder, utgjør dette personvernregelverket.

15.2 Behandlingsgrunnlag – Formål

Ved behandling av personopplysninger skal det foreligge et behandlingsgrunnlag. Behandlingsgrunnlaget som foreligger, er forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede. I denne forskriften finner kommunene sitt grunnlag for å behandle søknader og utstede parkeringstillatelse i forskriftens §§ 3, 4 og 5. Vegdirektoratets hjemmel for opprettelsen av et sentralt register for parkeringstillatelser fremgår av forskriftens § 6.

Formålet med behandling av personopplysninger skal også være klart definert. For kommunenes del er formålet definert i § 1. Formålet er å gi forflytningshemmede et reelt tilgjengelig parkeringstilbud. Formålet for et sentralt register fremgår av forarbeidene til forskriften, se høringsnotatet «Ny felles parkeringsregulering», punkt 30.18. Formålet med et sentralt register, skal være kontroll av gyldig kort og mulighet for å oppdage forfalskede kort. I tillegg skal registeret brukes administrativt til statistiske formål.

15.3 Ansvarsforhold – Behandlingsansvarlig– Databehandler

15.3.1 Ansvarsforhold

Kommunene og Statens vegvesen behandler personopplysninger om de samme personene. I tillegg er det en samhandling om de samme opplysningene, og det foregår en utveksling av disse opplysningene.

Kommunene og Statens vegvesen har et delt behandlingsansvar for de personopplysningene som knyttes til parkeringstillatelser for forflytningshemmede. Selv om noen av opplysningene er sammenfallende, har hver etat sine spesifikke oppgaver knyttet til de samme personopplysningene.

Dette innebærer at kommunene og Statens vegvesen også har et selvstendig ansvar for å oppfylle de andre kravene etter personopplysningsloven for behandling av personopplysninger.

15.3.2 Databehandleravtaler

Det foreligger delt behandlingsansvar mellom kommunene og Statens vegvesen, og det er ikke nødvendig å presisere ansvarsforholdet i en egen databehandleravtale. Kommunene skal utlevere opplysningene til Statens vegvesen, og Statens vegvesen skal gjøre disse

opplysningene tilgjengelige for kommunene, slik at begge har klart avgrensede og definerte oppgaver.

Begge aktører kan om nødvendig inngå databehandleravtaler med aktører som de eventuelt benytter til å få utført oppgavene som de er pålagt i henhold til forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede.

15.3.3 Tilgang til HC-registeret

Kommunen som utsteder parkeringstillatelsen, er ansvarlig for å legge tillatelsen inn i registeret. Rettighet for å få tilgang til HC-registeret gis av kommunedirektør i kommunen via Altinn.no. Innlogging skjer via Din side på nettsidene til Statens Vegvesen (www.vegvesen.no). Kommunen har kun tilgang til parkeringstillatelser den selv har utstedt, men kan sjekke gyldigheten til parkeringstillatelser i hele Norge.

Statens anvender opplysningene i HC-registeret i statistikkøymed. Formålet med statistikkløsningen er at kommunen skal kunne sammenligne seg med en annen sammenlignbar kommune, blant annet for å sikre likebehandling. Kommunene kan sammenligne seg med en valgt kommune eller med hele Norge,

I forbindelse med parkeringskontroll vil trafikkbetjentene via API kunne søke på kortnummeret og få informasjon om tillatelsen er gyldig eller ikke. Dersom en parkeringstillatelse mistes, blir stjålet, forfalsket eller inndratt vil tillatelsen bli merket ugyldig i registeret. Trafikkbetjentene får aldri informasjon om helseopplysninger eller annen sensitiv informasjon.

15.3.4 Informasjon til den registrerte

Det er søkerens bostedskommune som behandler søknaden om parkeringstillatelse. Kommunen har ansvar for sikker arkivering av opplysningene og må lagre personopplysningene i henhold til arkivlova § 6. Det er kommunens ansvar å informere søkerne om hvordan deres personopplysninger blir behandlet. Dette kan eventuelt gjøres med informasjon på søknadsskjemaet.

Dersom søknaden innvilges, er kommunen ansvarlig for å legge parkeringstillatelsen inn i et nasjonalt register over parkeringstillatelser for forflytningshemmede. Dette kalles HC-registeret og driftes av Statens vegvesen. HC-registeret skal gi oversikt over hvilke kommunale parkeringstillatelser for forflytningshemmede som til enhver tid er gyldige. Registeret inneholder tillatelsens kortnummer med kommunekode, navn, løpenummer, fødsels- og personnummer og kjønn. Videre fremgår det om tillatelsen er utstedt til fører eller passasjer, samt hvor lenge tillatelsen er gyldig. Informasjon om behandlingen av personopplysningene i HC-registeret gis i Statens vegvesens personvernerklæring. Registeret vil kunne hente data fra Folkeregisteret for at det skal kunne oppdateres jevnlig. Registeret vil også kunne bli benyttet til å hente ut nasjonal statistikk.

15.3.5 Sletterutiner

Personvernforordningen fastslår at personopplysninger skal slettes når formålet med behandlingen er oppnådd, jf. artikkel 17. Arkivlova modererer imidlertid dette utgangspunktet. Offentlige forvaltningsorgan har arkivansvar og skal trygge både det kortsiktige og langsiktige samfunnsmessige behovet for å ta vare på viktig dokumentasjon, jf. arkivlova § 6. Det vil være behov for sletterutiner både i kommunene og hos Statens vegvesen som ivaretar kravene etter både personvernforordningen og arkivlova.

Dersom kortinnehaver dør, vil HC-registeret få en melding fra folkeregisteret. Opplysninger om navn og fødselsnummer vil automatisk bli slettet etter ett år, slik at kortinnehaver ikke lenger kan identifiseres. Sletting vil først bli foretatt etter ett år da opplysningene anvendes til statistiske formål. Det samme gjelder når parkeringstillatelsen utløper.

15.3.6 Informasjonssikkerhet

Kommunene har ansvar for sikker lagring og håndtering av de personopplysninger som mottas i forbindelse med søknad om parkeringstillatelse for forflytningshemmede. Statens vegvesen har ansvar for sikker lagring og håndtering av de personopplysninger som kommunene registrerer i HC-registeret.

HC-registeret forvaltes etter Statens vegvesens generelle retningslinjer for bruk av IT-systemer, og beskyttes med autentisering. Innloggingen på Din side skjer med to-faktor autentisering via ID-porten. Tilgangene i registeret er begrenset slik at kommunen kun har tilgang til å registrere og eventuelt slette eller endre parkeringstillatelser i sin egen kommune. Videre kan kommunen kun se parkeringstillatelser den selv har utstedt. HC-registeret har også logger som viser hvem som bruker registeret. Dette gir mulighet til å se hvem som har brukt registeret i et visst tidsrom og kan forhindre urettmessige oppslag.

16. Avsluttende bemerkning

16.1 Administrative og økonomiske konsekvenser

16.1.1 Kostnader for den enkelte kommune

Parkeringstillatelse utstedes av den enkelte kommune og det er også den enkelte kommune som må bære alle kostander for produksjonen av disse. Den som får tillatelsen, skal som tidligere nevnt ikke betale noe for selve kortet.

Det må iberegnes kostnader til selve materialet og produksjonen av parkeringstillatelsene, og også kostnader for den administrative behandlingen av søknaden.

Vedlegg:

VEDLEGG 1 – Forslag til søknadsskjema for personlige søkere – med veiledning

VEDLEGG 2 – Forslag til søknadsskjema for institusjoner – med veiledning

VEDLEGG 3 – Forslag til legeerklæringsskjema – med veiledning til lege

VEDLEGG 4 – Informasjonsskriv til søkere som innvilges parkeringstillatelse for forflytningshemmede

17. VEDLEGG

17.1 Vedlegg 1 – Forslag til søknadsskjema for personlige søkere – med veiledning

17.1.1 Søknadsskjema person

Fest passfoto her	Søknad om parkeringstillatelse for forflytningshemmede Jfr Samferdselsdepartementets forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede av 18.03.2016 nr. 264	Mottatt dato/arkivstempel:
-------------------	--	----------------------------

OPPLYSNINGER OM SØKER		
Etternavn:	Fornavn:	Fødsels- og personnummer (11 siffer):
Adresse:	Postnr. og sted:	Telefon:
Kjønn: ☐ Kvinne ☐ Mann	E-post:	
Kjører du motorvognen selv? ☐ JA ☐ NEI (Hvis ja, legg ved kopi av gyldig førerkort) <i>OBS: Tillatelse kan kun innvilges enten som fører eller passasjer. Dersom du kjører selv, søkes det om tillatelse som fører. Din søknad blir derfor behandlet med grunnlag i hvilken boks du krysser av.</i>		
Er du tildelt TT- kort? ☐ JA ☐ NEI Har du søkt TT-kort? ☐ JA ☐ NEI Er du tildelt kommunal beboerparkering ved bolig? ☐ JA ☐ NEI		

Oppgi konkrete steder, med adresse, hvor du har behov og problemer med å parkere på ordinær parkeringsplass (f. eks.: ved bolig, arbeid, skole, lege, behandlingssted og lignende)		
Behov som trening og behandlinger må dokumenteres med uttalelse fra behandler/treningssted, timekort, kvitteringer eller lignende. Dokumentasjonen må vise hvor ofte du har dette behovet (f.eks. antall ganger pr. uke/mnd.)		
Behov (bosted, arbeid, skole osv.):	Adresse:	Antall ganger per måned:

Beskriv de problemer som oppstår ved forflytning: *Beskriv kort hva som gjør at du ikke kan benytte deg av de ordinære plassene på stedene du har oppgitt ovenfor.*

Gir du kommunen tillatelse til å innhente ytterligere opplysninger fra lege vedrørende din søknad? ☐ JA ☐ NEI

Sted:	Dato:	Underskrift:

Søknaden må signeres av søker selv eller oppnevnt verge. Er søker under 18 år skal søknad signeres av en foresatt. Ved oppnevnt verge må dokumentasjon på vergemål vedlegges. Ved bruk av fullmektig, som ikke er advokat, må gyldig fullmakt vedlegges.

17.1.2 Forslag til veiledning – personbevis

Veiledning til søknad om parkeringstillatelse for forflytningshemmede

Vilkår for tildeling av parkeringstillatelse for forflytningshemmede

Det er to grunnvilkår som må være oppfylt for at en søknad om parkeringstillatelse kan innvilges:

1. Søker kan ikke gå i det hele tatt eller har store vansker med å bevege seg over noen lengde.

Gangevnen og graden av forflytningshemmingen skal dokumenteres gjennom legeerklæringen. Saksbehandler vil se på legeerklæringen i sammenheng med søkerens egen forklaring. Legen skal foreta en selvstendig vurdering av søkerens forflytningsevne. Legeerklæringen må være ny, og ikke mer enn 6 måneder gammel.

2. Søker må ha særlig behov for parkeringslettelse på konkrete steder

Behovet for forenklet parkering må beskrives i søknadskjemaet av søkeren selv. Søkeren må beskrive de utfordringer man har ved parkering på de konkrete stedene man har oppgitt. Behov som trening og behandlinger må dokumenteres med enten uttalelse fra behandler/treningssted, timekort, kvitteringer eller lignende. Dokumentasjonen må vise hvor ofte man har dette behovet (f.eks. antall ganger pr. uke eller måned). Dersom du har særlig behov for parkering i andre kommuner, skal også dette beskrives.

Kommunen vurderer om søkeren vil oppnå parkeringslettelse på steder søkeren angir å ha behov for parkering ut fra den beskrevne forflytningsevnen.

Dersom det søkes om parkeringstillatelse som passasjer, må også et tredje vilkår være oppfylt:

3. Søker har behov for regelmessig hjelp av fører utenfor motorvognen.

Behovet for regelmessig hjelp vurderes med grunnlag i legeerklæringen og søkerens forklaring. Det er kun dersom en forflytningshemmet person ikke kan etterlates alene eller sammen med andre under tiden føreren parkerer på en ordinær plass at dette vilkåret anses oppfylt.

Kommunen foretar en helhetlig vurdering av søkerens behov for parkeringstillatelse.

Parkeringstillatelse er ikke ment som en økonomisk støtteordning. Kostnader tilknyttet bruk av motorvogn eller parkering vektlegges derfor ikke ved vurdering av søknaden. Det legges heller ikke vekt på om søkeren mottar støtte til motorvogn, at man har behov for gratis passering av bomring eller ønske om fritak for piggdekkavgift.

Kommunen har ansvar for korrekt behandling av personopplysninger som gis i forbindelse med søknad om parkeringstillatelse for forflytningshemmede. Opplysningen som gis skal bare benyttes til dette formålet og vil arkiveres i henhold til arkivlova.

Ved innvilgelse av søknad vil noen av opplysningene bli utlevert til Statens vegvesen, som er ansvarlig for et sentralt register over parkeringstillatelser for forflytningshemmede (HC-registeret).

Vedlegg til søknaden:

1. Legeerklæring

2. Passfoto

3. Kopi av førerkort dersom man søker tillatelse som fører

4. Eventuell dokumentasjon på behovene man oppgir å ha. Dette kan eksempelvis være en bekreftelse eller uttalelse fra behandler (fysioterapi o.l.), opptreningscenter, timekort osv.

Hvilken kommune skal søknaden sendes til?

Søknaden skal sendes til kommunen du er bosatt i. Dersom du er bosatt et annet sted enn du er folkeregistrert bør du forklare valg av kommune i søknaden, evt. i eget brev.

Dersom du er bosatt i _____ kommune sendes søknaden til:

<Kommune> <adresse> <postnummer og sted>

Forventet saksbehandlingstid

Søknaden vil normalt være ferdig behandlet innen ____ uker. Ved eventuell klage over avslag må lengre saksbehandlingstid påregnes hos klageorganet.

17.2 Vedlegg 2 – Forslag til søknad om parkeringstillatelse for institusjon – med veiledning

17.2.1 Søknadskjema – Institusjonsbevis

Søknad om parkeringstillatelse for institusjon som transporterer forflytningshemmede brukere <i>jf. forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede av 18.mars 2016 nr. 264 § 5.</i>	
Opplysninger om institusjonen som søker om p-tillatelse	
Institusjonens navn:	Org.nr:
Adresse:	Postnummer/sted:
E-post:	Telefon:
Motorvognens registreringsnummer:	Motorvognens disponent(er):

Andre opplysninger og samtykke	
Har institusjonen parkeringstillatelse fra før? ☐ Ja ☐ Nei	Hvis ja, oppgi utløpsdato (<i>gyldig til</i>):
Har kjøretøyet rullestolheis eller skinner/rampe? ☐ Ja ☐ Nei Hvis ja, vedlegg dokumentasjon (<i>f.eks. fra ombygger/leverandør av bil, bilder hvor også registreringsnummer fremgår</i>)	
Nærmere om transport-/parkeringsbehov for institusjonens brukere	
Gi en kort beskrivelse av brukernes forflytningsevne og behovet for transport og parkering. Bruk gjerne eget ark.	
Underskrift	
Underskrift:	Sted, dato:
Stilling:	Direkte telefon:

Søknaden må signeres av person med signaturrett for institusjonen.

17.2.2 Forslag til veiledning – institusjonsbevis

Veiledning til søknad om parkeringstillatelse for institusjon som transporterer forflytningshemmede brukere

Vilkår for tildeling av parkeringstillatelse for spesialinnredet motorvogn

Det er tre grunnvilkår som må være oppfylt for at en søknad om parkeringstillatelse kan innvilges:

1. Tillatelsen kan kun tildeles en «institusjon»

Hvorvidt virksomheten er en institusjon dokumenteres gjennom søkerens forklaring og beskrivelse av virksomheten i søknadskjemaet. I tillegg vil oppgitt organisasjonsnummer understøtte dette. Det er viktig å beskrive organisasjonen og hvilke brukere virksomheten har. Begrepet institusjon tolkes forholdsvis vidt, eksempelvis kan både sykehjem, barnehager og skoler med forflytningshemmede brukere søke.

2. Institusjonen må transportere forflytningshemmede brukere

Det er viktig å beskrive hvilken brukergruppe institusjonen har, herunder kortfattet om hvilke type diagnoser eller forflytningsutfordringer disse har. For at vilkåret skal anses oppfylt bør det også beskrives i hvilke sammenhenger det er behov for transport – og parkering – av de forflytningshemmede brukerne. Forskriften krever ikke at institusjonen skal sannsynliggjøre et behov for parkering ved transport, men det må som nevnt sannsynliggjøres at transport av forflytningshemmede brukere finner sted. Eventuell dokumentasjon kan lette behandlingen av søknaden.

3. Transporten må skje med spesialinnredet motorvogn

Transporten må skje med motorvogn som er spesialinnredet for formålet, herunder eksempelvis kjøretøy utstyrt med side- eller bakmontert rullestolheis eller motorvogner med rampe for rullestol. Det er et krav at institusjonen disponerer kjøretøyet.

Vedlegg til søknaden:

For å sørge for en hurtigere behandling av søknaden kan dokumentasjon på transport til oppgitte steder/gjøremål vedlegges. Dette kan gjøres i form av kopi av faste avtaler på opptrenings-/rehabiliteringssteder, som f.eks. medisinsk behandling, trening, fysioterapi, helsebad osv.

Det bør også fremlegges dokumentasjon på at det aktuelle kjøretøyet er spesialinnredet, enten ved bilder eller annet.

Hvilken kommune skal søknaden sendes til?

Søknaden skal sendes til kommunen institusjonen er lokalisert i.

Dersom institusjonen er bosatt i _____ kommune sendes søknaden til:

<Kommune> <adresse> <postnummer og sted>

Forventet saksbehandlingstid

Søknaden vil normalt være ferdig behandlet innen ____ uker. Ved eventuell klage over avslag må lengre saksbehandlingstid påregnes hos klageorganet.

17.3 Vedlegg 3 – Forslag til legeerklæringsskjema – med veiledning

17.3.1 Legeerklæring

LEGEERKLÆRING

Som vedlegg til søknad om parkeringstillatelse for forflytningshemmede
jfr. forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede av 18.03.2016 nr. 264.

Pasientens navn:	Fødsels- og personnummer:
Adresse:	Postnummer og poststed:

Det er to vilkår som oppfylles før en søknad om parkeringstillatelse kan innvilges. Det ene er at søker har en nedsatt evne til forflytning, og det andre er at søker kan påvise et særlig behov for parkeringslettelse.

Legeerklæringen danner grunnlaget for dokumentasjon av søkerens forflytningsevne. Det er derfor viktig at legen foretar en egen medisinsk vurdering av dette. Pasientens beskrivelse av egen forflytningsevne gjengis i søknaden, og skal derfor ikke gjengis i legeerklæringen. Søker skal også i søknaden selv gjøre rede for sitt parkeringsbehov på steder der søkeren har særlig behov for parkeringslette. Dette skal derfor ikke behandles i legeerklæringen, men legen kan naturligvis bekrefte legebesøk.

Følgende spørsmål må besvares (bruk blokkbokstaver): ALLE FELT MÅ FYLLES UT!

Bør pasienten fortsatt ha førerkort (jf. Helse- og omsorgsdepartementets
forskrift av 4. mars 2022)? ☐ JA ☐ NEI

Gi en utfyllende beskrivelse av pasientens forflytningshemming (på norsk).

Bruker pasienten hjelpemiddel: (Kryss av ved bruk)	☐ Rullestol ☐ Krykker ☐ Stokk ☐ Rullator ☐ Staver ☐ Annet <i>Beskrivelse av eventuelt annet hjelpemiddel:</i>
--	--

Pasientens gangdistanse i antall meter: (Uten belastning i form av bæring/motbakke etc.)	-uten hjelpemiddel: m.	-med hjelpemiddel: m.	Gjelder gangdistansen for: ☐ Hele året ☐ Vinterhalvåret
---	----------------------------------	---------------------------------	---

Hvordan er gangdistansen vurdert (eks. gangtest/observasjon):

Prognose mht. pasientens forflytningsvansker:

Andre forhold av betydning (for eksempel behov for tilsyn):

Sted, Dato:	Legens stempel (navn, adresse og telefonnummer)
Legens underskrift:	

17.3.2 Forslag til veiledning – legeerklæring

Veiledning – legeerklæring ved søknad om parkeringstillatelse for forflytningshemmede

Innledning

Denne veiledningen er utarbeidet som støtte for lege der det skal utformes legeerklæring til søknad om parkeringstillatelse for forflytningshemmede.

Vilkår for tildeling av parkeringstillatelse

For at søker skal få innvilget få innvilget parkeringstillatelse for forflytningshemmede, må to grunnvilkår være oppfylt:

1. Søkeren må være forflytningshemmet (ikke kunne gå eller ha problemer med å bevege seg over noen lengde)

2. Søkeren må ha et særskilt behov for parkeringslette

Det er legen som skal vurdere vilkår nr. 1. Kommunen vurderer vilkår nr. 2.

Vilkårene er kumulative, det vil si at begge må være oppfylt for at tillatelse innvilges. Legens vurdering overprøves ikke av kommunen, men kommunen kan innhente en supplerende medisinsk vurdering dersom kommunen anser det nødvendig. Kommunen kan også legge vekt på endrede forhold fra søknadstidspunktet til behandlingstidspunktet.

Kommunen vurderer om søkeren vil kunne oppnå parkeringslettelser på de konkrete stedene søkeren oppgir, i sammenheng med den beskrevne forflytningsevnen. Kommunen foretar altså alltid en vurdering av de to vilkårene sett i sammenheng.

Dersom pasienten søker om parkeringstillatelse som fører skal legen kun beskrive pasientens forflytningsevne og gi tilhørende informasjon. Dersom pasienten skal søke som passasjer må i tillegg til et tredje vilkår være oppfylt:

3. Søkeren må ha behov for regelmessig hjelp av fører utenfor motorvognen

Dette vilkåret skal også vurderes av legen når pasienten søker som passasjer. Kommunen overprøver heller ikke denne vurderingen, men kan også her innhente en supplerende medisinsk vurdering.

Legeerklæringens innhold og funksjon

Legen skal beskrive pasientens forflytningsutfordringer. Diagnose nevnes i legeerklæringen, men diagnosen i seg selv er ingen tilstrekkelig beskrivelse av forflytningsutfordringene, med mindre disse er helt åpenbare, som f.eks. søkere som sitter permanent i rullestol.

Dersom diagnosen ikke er knyttet til pasientens bevegelsesapparat må det beskrives nøye hvordan og i hvilken grad den aktuelle diagnosen påvirker pasientens forflytningsevne. Beskrivelsen må gis på en slik måte at ikke-medisinsk personell kan forstå den.

Legen skal foreta en selvstendig vurdering og observasjon av pasientens forflytningsevne, presumptivt ved test/prøving av forflytningsevnen. Det finnes per i dag ingen standardisert test for dette formålet, men det forventes likevel at legen selv vurderer forflytningsevnen. Legen skal naturligvis ha en dialog med pasienten om forflytningsevnen, men det er viktig at man ikke bare gjengir pasientens opplevelse av sin egen forflytningsevne. Legen må derfor beskrive hvordan vurderingen er foretatt.

Dersom pasienten har noen gode og noen dårlige dager hva gjelder forflytningsevnen, slik at gangevnen varierer mye, er det viktig at legen forsøker å anslå hvor stor andel av dagene som normalt er gode og dårlige. Dersom pasientens forflytningsevne varierer på denne måten, bør legen angi lengdemeter på henholdsvis både de gode og dårlige dagene. (Eksempelvis: *Pasienten kan gå opptil 300 meter sammenhengende på gode dager, og maks 50 meter sammenhengende på dårlige dager. Dårlige dager kan forekomme minst tre ganger ukentlig*).

Det skal videre krysses av for om pasienten benytter hjelpemidler. Herunder skal man også krysse av for hvor ofte de benyttes og beskrive hvordan forflytningsevnen er ved bruk av disse. Dersom pasienten ikke benytter hjelpemidler må det beskrives om søkeren ville ha hatt nytte av hjelpemidler og hvordan forflytningsevnen ville vært ved slik bruk. Alternativt må legen beskrive hvorfor pasienten ikke vil ha nytte av hjelpemidler.

Som tidligere nevnt skal legeerklæringen være grunnlaget for å etterse at vilkår nummer 1 (og vilkår nummer 3 dersom man søker som passasjer) er oppfylt. Idet det er et ytterligere vilkår som må være oppfylt, er det for øvrig ingen automatikk i at pasienten tildeles parkeringstillatelse selv om dette ene vilkåret er oppfylt. Det er derfor viktig at legen informerer pasienten om at det er kommunen som skal vurdere vilkåret som er knyttet til søkerens behov for parkeringslette, og ikke legen. Pasienten oppgir selv informasjon som danner grunnlaget for denne avgjørelsen i søknadsskjemaet til kommunen.

Særlig om pasient som søker parkeringstillatelse som fører

Dersom pasienten søker som fører må legen vurdere om pasienten fortsatt oppfyller vilkårene for å ha førerkort.

Søkeren må fremlegge kopi av gyldig førerkort til kommunen ved søknad om parkeringstillatelse.

Særlig om pasient som søker parkeringstillatelse som passasjer

Dersom pasienten søker som passasjer må legen vurdere om pasienten kan vente på bestemmelsesstedet mens fører av motorvognen parkerer denne på en lovlig parkeringsplass.

Det skal vurderes om vedkommende trenger «*regelmessig hjelp av fører utenfor motorvognen*». Med «*regelmessig hjelp*» menes tilnærmet konstant behov for tilsyn, hvilket

innebærer at pasienten eksempelvis ikke kan etterlates alene mens fører parkerer kjøretøyet på en ordinær/lovlig parkeringsplass. Eksempler på slikt tilsynsbehov kan være ved kognitiv svikt, psykisk utviklingshemming, demens, afasi eller annen svekkelse av sansene, og også andre sykdommer der man uten forvarsel kan få et alvorlig illebefinnende. Barn inntil en viss alder anses også å trenge slikt tilsyn.

Det at passasjeren trenger hjelp til å gå ut av bilen og må bli fulgt inn til bestemmelsesstedet (typisk «levende støtte») er i seg selv ikke nok til at dette vilkåret vil være oppfylt. I slike tilfeller vil den såkalte av- og påstigningsmetoden kunne benyttes. Regelen følger av trafikkreglene § 1 bokstav k, hvor det er fastsatt at kortest mulig stans for av- og påstigning ikke regnes for parkering. Det er under samme regel tillatt for en fører å følge noen som trenger hjelp inn til bestemmelsesstedet, uten at dette anses som en parkering i strid med eventuell reguleringen. På denne bakgrunn er det derfor ikke tilstrekkelig at legen kun beskriver et behov for hjelp til og fra bestemmelsesstedet. Legen må vurdere pasientens generelle behov for regelmessig hjelp av fører og om pasienten kan vente alene mens motorvognen blir parkert.

Kontakt med kommunen

Søkeren blir bedt om å krysse av for om kommunen kan kontakte legen for nærmere informasjon om forhold knyttet til parkeringstillatelsen.

Dersom søkeren har tillatt dette kan kommunen ta kontakt for å få nærmere utdyping av forflytningsutfordringene eller behovet for regelmessig hjelp. Kommunen kan også be om forklaring av begreper man trenger nærmere forklaring på også videre. Kontakt kan videre være aktuelt i forbindelse med vurderingen av om det er nødvendig å innhente en supplerende medisinsk vurdering.

17.4 Vedlegg 4 – Informasjonsskriv ved tildelt tillatelse

17.4.1 Informasjonsskriv til søkere som innvilges parkeringstillatelse for forflytningshemmede

Informasjonsskriv – til deg som er tildelt parkeringstillatelse for forflytningshemmede

Innledning

Den som er innvilget parkeringstillatelse for forflytningshemmede får også enkelte rettigheter og plikter man må følge. Det legges til grunn at kortinnehaver eller ledsager/fører setter seg grundig inn i disse.

Rettigheter

Som innehaver av en parkeringstillatelse for forflytningshemmede oppnår man følgende rettigheter:

1. Parkering på oppstillingsplass reservert for forflytningshemmede

Disse plassene er skiltet enten med skilt «552» som er en blå plate med en hvit P eller med skilt «1P» som er en hvit plate med sort P – begge skilt må ha et underskilt med rullestolsymbol. Dersom du skal betale avgift på en slik plass vil det i tillegg stå «mot avgift» eller lignende på underskiltet. Dersom det ikke gjør det, er det gratis å parkere på den reserverte plassen.

2. Gratis parkering på kommunale avgiftsplasser

På kommunale avgiftsplasser er det alltid gratis å parkere. Dette vil stort sett være plasser skiltet med skilt «552». (Blå plate med hvit P – som nevnt over). Dersom en kommune drifter egne områder som ligger utenfor offentlig ferdselsåre som er skiltet med skilt 1P (hvit plate med sort P), så vil det også være gratis å parkere med parkeringstillatelsen.

Det skal alltid være skiltet hvis det er betalingsplikt for forflytningshemmede.

Dersom det er betalingsplikt skal dette både være skiltet på informasjonsskilt plassert sentralt på området eller strekningen du parkerer på. Dersom informasjonsskiltet ikke er lesbart fra bilen, skal det også være skiltet ved innkjøringen at avgiftsplikten også gjelder forflytningshemmede.

3. Parkering i mer enn ordinær makstid.

I dag kan man parkere dobbel tid på kommunale plasser hvor det er fastsatt en makstid på over 30 minutter eller mer dersom man har en parkeringstillatelse for forflytningshemmede. Det vil si at dersom det er skiltet en makstid på 1 time, kan man med parkeringstillatelse for

forflytningshemmede parkere i 2 timer. Dersom makstiden er under 30 minutter må dette følges uavhengig av om man har tillatelse.

4. Parkering i offentlig boligsone

Parkeringstillatelse for forflytningshemmede gir også rett til å parkere på steder hvor det er innført kommunal boligsoneparkering/beboerparkering. Parkeringstillatelsen gir imidlertid ingen særrettigheter på private beboerparkeringer i borettslag, sameier o.l. som er regulert med private skilt.

Parkeringstillatelsen gir heller ikke rett til å parkere på plass som er reservert andre kjøretøy, personer eller grupper.

Tillatelsen gir heller aldri rett til å fravike trafikkreglene eller skiltregulering som viser stanseforbud. Man skal aldri parkere på fortau, i kryss eller lignende.

Bruk av parkeringstillatelsen og kontroll

Parkeringstillatelse for fører

Du som er innvilget parkeringstillatelse som fører av motorvogn må alltid være den som kjører motorvognen når den skal parkeres for at tillatelsen lovlig skal kunne benyttes.

Dersom du er tildelt tillatelse som fører kan du altså ikke benytte denne dersom du av ulike grunner er passasjer. Dersom du må kjøres av noen andre, kan av- og påstigningsmulighet nært inngangen til bestemmelsesstedet benyttes, slik at føreren kan parkere bilen på en ordinær og lovlig parkeringsplass. Av- og påstigning er tillatt på alle ordinære parkeringsplasser, på område/strekning skiltet med parkering forbudt og på plass reservert for forflytningshemmede – uten bruk av parkeringstillatelse for forflytningshemmede. Stansen skal være kortest mulig, slik at fører må flytte kjøretøyet så snart som mulig til en lovlig plass. Dersom føreren må hjelpe deg ut av kjøretøyet, vil også dette være lov før vedkommende flytter bilen til lovlig sted.

Parkeringstillatelse for passasjer

Du som er innvilget parkeringstillatelse som passasjer av motorvogn må selv være med i motorvognen når denne skal parkeres. Alternativt er kravet at du må bli hentet på parkeringsstedet for at tillatelsen skal kunne benyttes til parkering.

Fremleggelse av parkeringstillatelse

For å oppnå de ovennevnte rettigheter ved parkering må parkeringstillatelsen plasseres godt synlig bak frontruten på motorvognen som benyttes. Dette betyr at all informasjon på forsiden enkelt skal kunne leses gjennom frontruten. Parkeringstillatelsen må ikke plasseres i sidevinduet. Forsiden skal ligge opp, slik at kortnummer og utløpsdato kan leses ved kontroll. Dette vil si at siden med passfoto skal være plassert ned.

Parkeringshåndheving og kontroll

En uniformert trafikkbetjent som kontrollerer parkeringsområdet du står parkert på har rett til å be deg vise fram parkeringstillatelsen for kontroll. Betjenten kan undersøke om tillatelsen er din og at den er gyldig. Dersom du ønsker å forsikre deg om at trafikkbetjenten er ansatt i virksomheten som kontrollerer området, kan du be trafikkbetjenten legitimere seg med tjenestenummer. Alle betjenter skal bære legitimasjonskort ved kontroll, av dette skal virksomhetens navn og betjentens tjenestenummer fremgå. Betjenten må ikke oppgi navnet sitt.

Informasjonsplikt ved endrede forhold

Dersom det oppstår endrede forhold som kan påvirke din rett til å ha parkeringstillatelsen, plikter du å informere kommunen om dette. Dette gjelder både endringer i bosted, arbeidssted, behandlingssted og lignende samt endringer i forflytningsevnen. HC-registeret vil automatisk gi melding til kommunen dersom du flytter til en annen kommune, siden dette er koblet til Folkeregisteret.

Dersom du går over til å være passasjer istedenfor fører må du også gi informasjon om dette, så kommunen kan vurdere om tilleggsvilkåret for å ha parkeringstillatelse som passasjer er oppfylt. Det samme gjelder dersom du går til å være fører istedenfor passasjer, og ved andre endrede forhold.

Misbruk – inndragning og politianmeldelse

Som nevnt over kan man kun benytte tillatelsen som fører dersom man selv kjører, eller som passasjer dersom man er med i kjøretøyet. Man kan aldri låne bort tillatelsen til noen andre – selv om de skal utføre ærend for deg. **Parkeringsbeviset er strengt personlig.**

Det kan være lurt å informere familiemedlemmer om at parkeringstillatelsen ikke kan benyttes når du ikke er med i motorvognen. Slik bruk av parkeringsbeviset kan føre til inndragning av tillatelsen og også politianmeldelse. Misbruk av parkeringstillatelsen kan være straffbart som bedrageri og/eller dokumentfalsk, og har en ordinær strafferamme på 2 års fengsel.

Parkeringstillatelsen kan ikke endres av innehaveren

Det er også viktig å merke seg at det ikke er tillatt å påføre egen informasjon på parkeringstillatelsen eller skrive over/endre informasjon, f.eks. gyldighetsdatoen. Dette gjelder også i påvente av svar på søknad om ny parkeringstillatelse etter at den forrige har utløpt. Endring av tillatelsen kan anses som dokumentforfalskning og kan bli anmeldt av kommunen.

Kopi av parkeringstillatelsen er ikke gyldig for parkering

Det nevnes for ordens skyld at det heller ikke er tillatt å kopiere parkeringstillatelsen til bruk ved parkering. Søkeren må selv finne løsninger for parkering dersom man for eksempel har flere kjøretøy og ikke vil flytte kortet over i andre kjøretøy.

Det er ikke mulig å få tildelt duplikat av parkeringstillatelsen

Det er heller ikke mulighet for å få tildelt duplikat av parkeringstillatelsen. Det utstedes et kort, enten som fører eller passasjer.

Register over parkeringstillatelser for forflytningshemmede

Alle gyldige kort skal registreres i et nasjonalt register over parkeringstillatelser for forflytningshemmede. Dette kalles HC-registeret og driftes av **Statens vegvesen**. Registeret er tilgjengelig for personer som har tilgang på vegne av kommunen på www.vegvesen.no.

Registeret inneholder tillatelsens kortnummer med kommunekode, navn, løpenummer, fødsels- og personnummer og kjønn. Videre fremgår det om tillatelsen er utstedt til fører eller passasjer samt hvor lenge tillatelsen er gyldig.

Dersom en parkeringstillatelse mistes, blir stjålet, forfalsket eller inndratt vil tillatelsen bli merket ugyldig i registeret. Ved kontroll i forbindelse med parkering vil trafikkbetjentene kunne søke på kortnummeret og få informasjon om tillatelsen er gyldig eller ikke. De får for øvrig aldri informasjon om helseopplysninger eller annen sensitiv informasjon.

Søknad om ny parkeringstillatelse

Dersom du fortsatt vil ha et særskilt behov for parkeringslette også etter at din tillatelse utløper, må du søke på nytt. Du bør søke i god tid før tillatelsen din utløper, slik at du ikke risikerer å måtte være uten kort. Kommunen har ikke anledning til å utstede midlertidig parkeringstillatelse under ventetiden og kan heller ikke forlenge gyldighetstiden på den eksisterende parkeringstillatelsen.

Det anbefales også å ta høyde for en eventuell klagebehandling for det tilfelle at forholdene skulle ha endret seg på en slik måte at du får avslag på din søknad. Det anbefales at du derfor søker om ny parkeringstillatelse allerede 3 måneder før parkeringstillatelsen utløper.

Det sendes ikke ut varsel fra kommunen om at parkeringstillatelsen snart utløper, du må selv følge med på utløpsdatoen.

Det finnes ingen løsning for «fornyelse» eller «forlengelse» av parkeringstillatelsen. Det er ingen automatikk i å få tildelt kort på nytt. Kommunen foretar alltid en helt ny vurdering av den nye søknaden, hvor alle vilkår må være oppfylt og grunnlaget dokumenteres på nytt.

Statens vegvesen
Pb. 1010 Nordre Ål
2605 Lillehammer

Tlf: (+47) 22 07 30 00

firmapost@vegvesen.no

vegvesen.no

Tryggere, enklere og grønnere reisehverdag